

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

5 בינואר 2004

77

י"א בטבת התשס"ד

עמוד

הצעת חוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מס' 8). התשס"ד-2004 298

הצעת חוק בתי משפט לענינים מינהליים (תיקון מס' 8), התשס"ד-2004

פרק א': תיקון חוק בתי משפט לענינים מינהליים

1. בחוק בתי משפט לענינים מינהליים, התשס"ט-2000¹ (להלן – החוק הנוכחי), בסעיף 1, אחרי "לצדק" יבוא "ובבתי משפט אחרים".

דברי הסבר

ערעור על החלטת ביניים של בית משפט לענינים מינהליים בשאלה של סמכות עניינית.

שיטת ההסמכה של בתי המשפט לענינים מינהליים לדין בעתירות, שננקטה בחוק המוצע, שונה מהשיטה שהיתה נהוגה עד כה, בעבר אופן הסמכת בתי המשפט היה על דרך ההסמכה הכפולה הישנה – בער פירוט בתוספת הראשונה לחוק של הענינים שבדבר מוסמכים בתי המשפט לענינים מינהליים לדין. תיקון זה החוקים הספציפיים שבהם הוסדר כל נושא נקבעו בהם הוראות הסמכה מקבילות. שיטה זו ננקטה משענה כדי להקל על ההתמצאות בסמכויותיהם של בתי המשפט לענינים מינהליים ולהגביר את הסדרות לקיומם של בתי משפט אלה. ואולם הסתבר כי שיטה זו אינה הכבויה לא רצויה על תהליך העברת הסמכויות לבתי המשפט לענינים מינהליים, זאת מכיוון שהדבר אינו עם עריכת תיקונים עקיפים של חקיקה ראשית. נוסף על כך התעוררה בעיה של איסור אחיזות בין סעיפי ההסמכה בחוקים הספציפיים להגזרות הסמכה שבתוספת הראשונה לחוק.

עקב כך מוצע בהצעת החוק לטות את שיטת ההסמכה הכפולה בעתירות מינהליות ובענין את סמכות בתי המשפט לענינים מינהליים בהוראות התוספת הראשונה לחוק בלבד, וזאת במקום בהוראות הסמכה של בתי משפט אחרים.

אשר לערעורים מינהליים, תוספת סמכויות ההסמכה הכפולה, שכן הקניית זכות ערעור מהותית הוראה מפורשת בחוק.

לשם שמירת האחידות, תוכנו בחוק המוצע גם הוראות הסמכה קודמות שעוגנו בחוקים שונים.

סעיף 1 התיקון המוצע נועד לתקן העמדה בנושא המקורי של החוק, שכן סמכויות השיפוט המועברות לבתי המשפט לענינים מינהליים מקורם גם בבתי משפט אחרים, ולא רק בבג"צ.

מבוא

חוק בתי משפט לענינים מינהליים, התשס"ט-2000 ולחקן – החוק, נכנס לתוקפו בחודש יוני 2000. ממועד זה החלו בתי המשפט המחוזיים, בשבתם כבתי משפט לענינים מינהליים, לדין בענינים שהועברו לסמכותם בנוספת בתוספות לחוק, מטרתו של החוק היתה להפחית מהעומס הרב המוטל על כתפיו של בית המשפט העליון, בשבתו בבית משפט גביה לצדק (להלן – בג"צ), ולשנות את העומס החריג ודפלתו ראוי, שבו בית המשפט העליון דן בענינים מינהליים בערכאה ראשונה ואחיונה, בניגוד למצב הקיים בענינים אחרים. החזק עוצב כחוק מסגרת המאפשר להסמיק את בתי המשפט לענינים מינהליים באופן חירגתי ומבוקר לדין בענינים מינהליים. זאת כדי לאפשר למערכת לפתור מיומנות וניסיון, ולהפיק לקחים אגב ההחלטות.

במהלך שלוש השנים מאז החלו לפעול, תפסו בתי המשפט לענינים מינהליים את מקומם הראוי במערכת השיפוטית בישראל. תיקום רבים שנדינו משך שנים רבות בבג"צ נדונים כיום בבתי המשפט לענינים מינהליים לפי הדין המהותי והדיני של המשפט המינהלי. תוך עיצוב וייצובו של הדין וההליך המינהלי בבתי המשפט המינהליים.

החוק המוצע בא להרחיב את הסמכויות של בתי המשפט לענינים מינהליים באמצעות הרחבת התוספות לחוק המנינה את הענינים הנחוגים לשיפוטם של בתי המשפט לענינים מינהליים. הרחבה זו נעשית הן בדרך של עיבוי ענינים הנחוגים כבר היום בבתי המשפט לענינים מינהליים ועניני מכרזים, הכנון ובניה, חינוך, מנהל "זוכרים" ועמותות, והן בדרך של הוספת ענינים חדשים (הסדרת עיסוקים, מניעת טרור, צהלי אגף השיקים במשרד הביטחון).

כמו כן החוק המוצע כולל כמה תיקונים לחוק שיצורו, בעוד הוראה כללית בדבר סוג סמכות בתי המשפט לענינים מינהליים לקיים ביקורת שיפוטית על התקנת הקנות ותקפן, ומתן זכות להגשת בקשה לרשות

¹ חוק בתי משפט לענינים מינהליים, תשס"ט-2000.

2. בסעיף 5 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 5
- (1) בפסקה (1) אחרי "בתוספת הראשונה" יבוא "למעט עתירה שענינה התקנת תקנות או תוקפן";
- (2) בפסקה (4) המילה "מינהלי" – תימחק.
3. בסעיף 12(ב) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא:
- "(גא) החלטה בענין סמכות ענינית";
4. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי –
- (1) בפרט 1, הסיפה החל במילים "לענין תוספת זו" – תימחק;
- (2) במקום פרט 2 יבוא:
- "2. חופש המידע – עניני חופש המידע לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998²;"

ד ב ר י ה ס ב ר

הנדרשת בשאלת הסמכות הענינית של בית המשפט המינהלי, שנקבעה על ידי המחוקק בקפידה על ידי פירוט מדויק בתוספות של הענינים שבסמכות בית המשפט. בקשת רשות ערעור רק לאחר מתן החלטה סופית עלולה להיות מאוחרת מדי ואילו אף מיותרת, כאשר החלטה הסופית לגופי של ענין אינה נתינה במחלוקת.

סעיף 4 התוספת הראשונה מונה את הענינים שלגביהם ניתן להגיש עתירה לפי הוראות סעיף 10(5) לחוק. מוצע לתקן תוספת זו, ובכך להרחיב את סמכויות בית המשפט לענינים מינהליים.

לפסקאות (1), (9) ו-(10)

לאור התיקון המוצע לסעיף 5 לחוק (בסעיף 2) המוצע, לענין סיוג כללי של סמכות בית המשפט לענינים מינהליים לרון בהתקנת תקנות ותוקפן, מתייתר הצורך לסייג סמכות זו בתוספת הראשונה, ומוצע לתקן את הוראות הפרטים שבה בהתאם לתיקון האמור.

לפסקה (2)

פרט 2 לתוספת הראשונה קובע לאמור:

"2. חופש המידע – ענינים כאמור בסעיף 17 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998."

מוצע לתקן את נוסחו של פרט 2 ולהבהיר כי כל החלטה של רשות ציבורית שנתקבלה לפי הוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, נתונה לביקורת שיפוטית של בית המשפט לענינים מינהליים.

סעיף 2 סעיף 5 לחוק מגדיר את סמכות בית המשפט לענינים מינהליים. פסקאות (1), (2) ו-(3) שבו מגדירות את שלושת סוגי ההליכים שבמסגרתם יירונ הענינים המפורטים בשלוש התוספות לחוק: עתירה מינהלית, ערעור מינהלי ותובענה מינהלית. פסקה (4) שבו קובעת שבית המשפט לענינים מינהליים ירון ב"ענין מינהלי שנקבע בחוק אחר כי בית המשפט לענינים מינהליים ירון בו, ובכפוף להוראות אחרות חוק".

בפסקה (1) המוצעת מוצע לסייג את סמכות בית המשפט לענינים מינהליים הקבועה בסעיף 10(5) לחוק, ולהבהיר כי לא ניתן להגיש עתירה שענינה התקנת תקנות ותוקפן. ענין זה יירון בבג"צ.

בפסקה (2) המוצעת מוצע לתקן את פסקה (4) של סעיף 5 לחוק, ולמחוק ממנה את המילה "מינהלי". פסקה (4) משמשת מעין "סעיף-סל" המסמך את בית המשפט לרון גם בענינים שסמכות השיפוט שלו לגביהם תיקבע בחקיקה ספציפית, מן הטעם שאינם ענינים מינהליים "טהורים", או מקום שבו נקבעו לאתרו ענין בחוק המסמך, מטעמים שונים, הסדרים השונים מאלה שנקבעו בחוק. כגון לענין הרכב השופטים אי סופיות הדיון. התיקון המוצע מבהיר כי בית המשפט לענינים מינהליים מוסמך לרון אף בענינים מינהליים שאינם ענינים מינהליים "טהורים".

סעיף 3 סעיף 12 לחוק ענינו "בקשת רשות ערעור". מוצע לתקן את סעיף קטן (ב) שבו, ולהתיר הגשת בקשת רשות ערעור גם על החלטת ביניים בענין סמכות ענינית. הצורך בתיקון זה ניבע מההקפדה

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(3) במקום פרט 3 יבוא:

"3. חינוך – החלטה של רשות בעניני חינוך למעט בעניני השכלה גבוהה ולמעט החלטת ממשלה והחלטת שר; כפרט זה, "החלטת שר" – למעט החלטה שניתנה על ידי עובד ציבור מכוח סמכות השר שהואצלה לו."

(4) במקום פרט 5 יבוא:

"5. מכרזים – עניני מכרזים של גוף או רשות המנויים בסעיף 2 לתקן חובת המכרזים, התשנ"ב-1992,³ שענינם התקשרות בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, וכן מכרזים שענינם מתן רישיון או זיכיון לפי דין";

(5) במקום פרט 6 יבוא:

"6. עמותות – החלטה של הרשם לפי חוק העמותות, התש"ם-1980, למיטת לפי פרק ז' לחוק האמור";

(6) במקום פרט 7 יבוא:

"7. רישוי עסקים וסדר ציבורי –

- (א) עניני מתן רישיון או ביטול רישיון, היתר זמני או אישור לעסק טעון רישוי, לרבות קביעת תנאים לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁴;
- (ב) צו לסגירת מקום לפי סעיף 229 לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁵;
- (ג) צו לסגירת הצרים לפי סעיף 78 לפקודת המשטרה⁶.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (3)

פרט 3 לתוספת הראשונה קובע לאמור:

"3. חינוך – עניני רישוי מוסדות חינוך, תשלומי הורים, וכן רישום והעמדה של תלמידים, למעט קביעת אזורי רישום."

מוצע להרחיב את סמכות בית משפט לענינים מינהליים לרדן בכל החלטה של רשות בעניני חינוך למעט בעניני השכלה גבוהה, ולמעט החלטה שהתקבלה על ידי הממשלה או שר. תחום החינוך הוא בעיקרו ענין מוניציפלי אשר ראוי להידון בבית משפט לענינים מינהליים. למעט החלטות מדיניות המחקבלות על ידי שר החינוך או הממשלה, שיוותרו בסמכות כג"צ, וכן עניני השכלה גבוהה, שמטבעם אינם ענינים בעלי אופי מקימו.

לפסקה (4)

פרט 5 לתוספת הראשונה קובע לאמור:

"5. מכרזים – עניני מכרזים של המדינה, רשויות מקומיות, תאגידים שהוקמו לפי חוק, חברות ממשלתיות

³ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

⁴ ס"ח התש"ם, עמ' 210.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226 (ת"ט); ס"ח 943 התשל"ט;
⁷ רישוי מדינת ישראל, נוסח חדש 77, עמ' 390.

והחברות בת ממשלתיות, שענינם התקשרות בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, אי לביצוע עבודה, או לרכישת שירותים."

מוצע לשנות את נוסחו של פרט 3 בן שיפוט לגופים המנויים בסעיף 2 לתקן חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 (להלן – חוק חובת מכרזים). רפניה זו תאפשר התאמה אוטומטית בין חוק חובת המכרזים לבין נוסח התיספת הראשונה. באופן שהגופים שעליהם חלה חובת מכרזי יהיו נתונים לשיפוט של בית המשפט לענינים מינהליים. כמו כן מוצע להרחיב את סמכות בית משפט לענינים מינהליים גם על מכרזים שענינם מתן רישיון או זיכיון לפי כל דין במגמה להביא לריכוז נל עניני המכרזים בבית משפט זה.

לפסקה (5)

פרט 6 לתוספת הראשונה קובע לאמור:

"6. עמותות – עניני רישום עמותות העם עמותה לפי חוק העמותות, התש"ם-1980."

מוצע לתקן את פרט 6 באופן שניתן משפט לענינים מינהליים יוסמך לקיים ביקורת שיפוטית על כל החלטה של רשם העמותות לפי חוק העמותות, התש"ם-1980. למעט החלטות לפי פרק ז' לחוק האמור שעניני פירוק עמותה, שהוא נושא אחרון במסגרת נוסח חוק חובת עמותות נכון כיום בבית המשפט האמור כענין אחר, ומוצע להותיר מצב זה על כנו.

- (7) בפרט 10(א), המילים "פרק ד'ו: היטל השבחה ולפי" – יימחק;
- (8) בפרט 12, אחרי "מינהל אוכלוסין" יבוא "ועובדים זרים", ובמקום הסיפה החל במילים "התשי"ב-1952" יבוא "התשי"ב-1952 וכן החלטה של הממונה לפי פרק ד'ו לחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991⁸;
- (9) בפרט 17, המילים "למעט התקנת תקנות" – יימחק;
- (10) בפרט 19, אחרי "החלטה" יבוא "של רשות" והסיפה החל במילים "בפרט זה" – תימחק;
- (11) אחרי פרט 19 יבוא:
20. אגף השיקום במשרד הביטחון – החלטה של רשות בעניני הטבות וסיוע הניתנים לפי נוהלי אגף השיקום במשרד הביטחון.
21. מניעת טרור – החלטה בענין סגירת מקום לפי סעיף 6 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948⁹.
22. הסדרת עיסוק – החלטה של רשות לפי הוראות חיקוקים שענינם הסדרת עיסוק כמפורט להלן:
- (א) פקודת המיילדות¹⁰;

ד ב ר י ה ס ב ר

- לפסקה (6) עובדים זרים של הממונה לפי פרק ד'ו לחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991.
- לפסקה (11) מוצע להוסיף ענינים נוספים אשר החלטות הרשות בגדרם יהיו נתונות לביקורת שיפוטית בדרך של עתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים:
- (א) אגף השיקום במשרד הביטחון – החלטות אגף השיקום במשרד הביטחון בענין הטבות לנכים שבטיפולו, מכוח נוהלי אגף השיקום, גרונות כיום בבג"צ. מוצע להכפיף החלטות אלו לביקורת שיפוטית של בית משפט לענינים מינהליים.
- (ב) מניעת טרור – בהתאם לסעיף 6 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, החלטת המפקח הכללי של משטרת ישראל על סגירת מקום המשמש לארגון טרוריסטי או לחבריו נתונה לערעור לפני בית משפט מחוזי. מוצע לקבוע כי הביקורת השיפוטית על החלטה כאמור של המפקח הכללי של משטרת ישראל, תיעשה על דרך של עתירה לבית משפט לענינים מינהליים, בהיותה החלטה מינהלית מובהקת.
- (ג) הסדרת עיסוקים – חלק ניכר מן הענינים אשר מוצע להעביר לשיפוט של בית משפט לענינים מינהליים במסגרת הצעת חוק זו הם בתחום הסדרת עיסוקים. לפי המוצע, סמכות הביקורת
- מוצע לתקן את נוסח פרט 7 שענינו "רישוי עסקים", כך שיכלול גם ענינים של סדר ציבורי, ולהוסיף סמכות לבית משפט לענינים מינהליים לדון גם בעתירה לענין צו לסגירת חצרים שהוצא לפי הוראות סעיף 78 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- לפסקה (7) פרט 10 שענינו "תכנון ובניה" ממעט את נושא היטל השבחה מהענינים שכסמכות בית משפט לענינים מינהליים. הסמכות לדון בנושא זה נותרה בידי בית משפט שלום. בהתאם להוראות התוספת השלישית לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן – חוק התכנון והבניה). מוצע כי אף נושא זה, כמו שאר הסמכויות המינהליות בחוק התכנון והבניה יועבר לשיפוט של בית משפט לענינים מינהליים. נוסף על תיקון התוספת הראשונה, נעשה התיקון המקביל הנדרש בתוספת השלישית לחוק התכנון והבניה (ראה דברי הסבר לסעיף 26 המוצע).
- לפסקה (8) נושא מינהל האוכלוסין נדון כיום בעיקרו על ידי בית משפט לענינים מינהליים. מוצע להרחיב את פרט 12 לתוספת הראשונה ולכלול בו גם החלטות בעניני

⁸ ס"ח התשנ"א, עמ' 112.
⁹ ע"ד התש"ח, תוס' א', עמ' 73.
¹⁰ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 903.

- (ב) חוק רואי חשבון, התשט"ו-1955¹¹;
- (ג) חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958¹²;
- (ד) חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961¹³, למעט סעיפים 25 עד 28, ולמעט החלטות שר המשפטים לפי החוק האמור;
- (ה) חוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964¹⁴;
- (ו) פרק ט' לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967¹⁵;
- (ז) פקודה הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976¹⁶;
- (ח) חוק הנוטריונים, התשל"ו-1976¹⁷;
- (ט) חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977¹⁸;
- (י) פקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979¹⁹;
- (יא) סעיפים 2, 5 ו-6 לחוק הצלילה הספורטיבית, התשל"ט-1979²⁰;
- (יב) פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981²¹, למעט החלטה לפי פרק ו' פרק ז' וסעיף 63 לפקודה;
- (יג) חוק השימוש בהיפנוזה, התשמ"ד-1984²²;
- (יד) חוק הרופאים הווטרנרים, התשנ"א-1991²³;
- (טו) חוק העיסוק באופטומטריה, התשנ"א-1991²⁴;
- (טז) פרק ב' וסעיף 48(ה) לחוק הסדרת העיסוק ביערין דגים מעין יבנהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995²⁵;
- (יז) חוק המתוכים במקרקעין, התשנ"ו-1996²⁶;
- (יח) חוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996²⁷;
- (יט) חוק שמאי מקרקעין, התשס"א-2001²⁸.

23. חתימה אלקטרונית - החלטה של הרשם לפי חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001²⁹.

דברי הסבר

והבריות כגון: רופאים, רופאי שיניים, רופאים וטרינרים, רוקחים, מיילדות, כירורגים ועוד, תהיה נתונה לבית משפט לעניינים מינהליים, שכן המדובר בחלטות מינהליות מוסמכות עם זאת החלטות בענייני משמעת לפי מנהל אלה, וסיוף להידון בבתי המשפט רכלליים (בין אופיום של הליכים אלה הוא מעין פליט בנקבול לתיקון המוצע לתוספת הראשונה מענייני התיקונים העקפים הנדרשים לחקים המיועדים שוטקוני אלה. וראה דברי הסבר לפורק בו סימן א' דמוצע - סעיפים 6 עד 22).

(ד) חתימה אלקטרונית - מוצע להסמיך את בית המשפט לעניינים מינהליים קצרים ביקורת שיפוטית על החלטה של רשות לפי חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001.

השיפוטית על החלטות בנושאי רישוי עיסוקים והסדרתם לפי שורת של חוקים המפורטים בחוק המוצע ושלהקם הגדול בתחומי הרפואה

- 11 ס"ח הנוסח"ז עמ' 25.
- 12 ס"ח הנוסח"ז עמ' 108.
- 13 ס"ח הנוסח"ז עמ' 178.
- 14 ס"ח הנוסח"ז עמ' 6.
- 15 ס"ח הנוסח"ז עמ' 12011.
- 16 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 353.
- 17 ס"ח הנוסח"ז עמ' 196.
- 18 ס"ח הנוסח"ז עמ' 158.
- 19 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36, עמ' 336.
- 20 ס"ח הנוסח"ז עמ' 141.
- 21 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 394.
- 22 ס"ח הנוסח"ז עמ' 170.
- 23 ס"ח הנוסח"ז עמ' 76.
- 24 ס"ח הנוסח"ז עמ' 191.
- 25 ס"ח הנוסח"ז עמ' 416.
- 26 ס"ח הנוסח"ז עמ' 21.
- 27 ס"ח הנוסח"ז עמ' 150.
- 28 ס"ח הנוסח"ז עמ' 436.
- 29 ס"ח הנוסח"ז עמ' 310.

24. מאגרי מידע – החלטה של הרשם לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.³⁰

25. משק הגז הטבעי – החלטה של רשות לפי סעיפים 30(ג) ו-74 לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002.³¹

תיקון התיספת
השניה

5. בתוספת השניה לחוק העיקרי –

(1) בפרט 2, במקום "55" יבוא "55(א)";

(2) בפרט 5, אחרי "סעיף 198(ח)" יבוא "סעיף 14(ג) לתוספת השלישית";

(3) בפרט 10, במקום "על החלטת בית דין לפי סימן ב' בפרק הרביעי" יבוא "לפי סעיף 13 כא";

(4) אחרי פרט 11 יבוא:

"12. ערעור לפי סעיף 1236 לפקודת מס הכנסה³²."

13. ערעור לפי סעיף 64(ג) לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981.

14. ערעור לפי סעיף 10(ג) לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969.³³

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (2)

פרט 5 לתוספת השניה מונה ערעורים לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965. מוצע להוסיף לרשימה זו גם ערעור לענין שומה על היטל השבחה וזאת בהתאם לתיקון המוצע בסעיף 26(5) להצעת החוק לתוספת השלישית לחוק התכנון והבניה. (ראה גם דברי הסבר לסעיף 26 המוצע).

לפסקה (3)

בסעיף 24(5) המוצע הוסף לחוק והכניסה לישראל, התשי"ב-1952, סעיף 13 כא, הקובע זכות ערעור על החלטת בית הדין למשמורת לפני בית משפט לענינים מינהליים. לפיכך מוצע לתקן בהתאם את ההפניה הכללית הקבועה בפרט 10 לתוספת השניה. (ראה גם דברי הסבר לסעיף 24 המוצע).

לפסקה (4)

מוצע לקבוע ענינים נוספים שבהם ייסמך בית משפט לענינים מינהליים לדין, כערעור מינהלי, וזאת על החלטות, כמפורט בתיקון המוצע, לפי פקודת מס הכנסה, פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981, וחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969. תיקון זה מקביל לתיקונים העקיפים המוצעים לחוקים אלה. (ראה גם דברי הסבר לסעיפים 10, 13, 21 המוצעים).

(ה) מאגרי מידע – מוצע להסמיך את בית המשפט לענינים מינהליים לקיום ביקורת שיפוטית על החלטות רשם מאגרי מידע לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, הנדונות כיום לפני בית משפט מחוזי.

(ו) משק הגז הטבעי – בחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 (להלן – חוק משק הגז הטבעי), הוסמך בית משפט לענינים מינהליים לבקר החלטות שונות לפי החוק האמור, בלא שהוסף פרט מתאים לתוספת הראשונה לחוק, כנדרש. בהתאם למדיניות הנזכרת לעיל, ולפיה לא תיעשה הסמכה כפולה, מוצע לקבוע את הסמכות בתוספת הראשונה לחוק, ובמקביל למחוק את סעיפי ההסמכה מחוק משק הגז הטבעי (ראה בפירוט דברי הסבר לסעיף 35 המוצע).

סעיף 5 התוספת השניה לחוק מונה את הענינים שבשלהם ניתן להגיש ערעור מינהלי לפי הוראות סעיף 25(2) לחיק, מוצע לתקן תוספת זו ועל ידי כך להרחיב את סמכות בית משפט לענינים מינהליים.

לפסקה (1)

לאור התיקונים המוצעים לפקודת התעבורה בסעיף 25 להצעת החוק, יש להחליף את ההפניה לסעיף 55 בהפניה לסעיף 55(א) (ראה גם דברי הסבר לסעיף 25 המוצע).

³⁰ סיח התשמ"א, עמ' 128.

³¹ סיח התשס"ב, עמ' 55; התשס"ב, עמ' 187.

³² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

³³ סיח התשכ"ט, עמ' 218; התש"ל, עמ' 22.

פרק ב': תיקוני חקיקה

סימן א': חוקים שענינם הסדרת עיסוק

תיקון פקודת המיילדות	6.	בפקודת המיילדות, סעיף 6 – בטל.
תיקון פקודת הרופאים	7.	בפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976 – (1) בסעיף 9(ג), במקום "ער 40" יבוא "ער 38"; (2) במקום סעיף 30 יבוא:
ימועד למתן החלטה בבקשה לרשיון	30.	המנהל ייתן החלטתו בבקשה למתן רשיון לעסוק ברפואה לא יאוחר מתום שישה חודשים מיום הגשת הבקשה לרשיון

דברי הסבר

סימן א' – כללי

בחוקים שונים שענינם הסדרת עיסוק ניתנות לרשויות שונות סמכויות להעניק רישיון עיסוק, להתלותו או לבטלו, וזאת מטעמים ובתנאים הקבועים בחוק המסדיר את העיסוק, אף שמדובר בסמכויות מינהליות מובהקות אשר הביקורת השיפוטית עליהן מקומה בבית משפט לענינים מינהליים, המצב כיום הוא שרבים מענינים אלה נדונים לפני בתי המשפט הכלליים בהליכי ערעור כלליים.

מוצע שביקורת על החלטות של רשות בתחומים של רישוי עיסוק והסדרת תיעשה על דרך של עתירה או של ערעור מינהלי לבית משפט לענינים מינהליים, בהתאם לאופי ההחלטה, עם זאת, החלטות בעניני משמעת בתחומים אלה יוספו להידון בבתי המשפט הכלליים שכן אופיים של הליכים אלה הוא מעין פלילי, ואינו עולה בקנה אחד עם הליכי הביקורת השיפוטית המינהלית.

בחוקים המסדירים עיסוקים מוענקות לוועדות שונות (ועדה רפואית, ועדת תלונות, ועדת משמעת וועדת רישום) סמכויות עזר לביצוע הפקדיהן, כגון הזכות להזמין עד להופיע לפניו, חלק מסמכויות אלו מחייבות פניה לבית המשפט שיוציא את הצו המתאים או יבטל את הצויות להוראות הועדה. (ראה למשל סעיף 54 לחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977, וסעיף 31 לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976). ההסדר המוצע הוא, כי בית המשפט אשר יוסמך לדון בבקשות למימוש סמכויות העזר של ועדה יהיה בית המשפט המבקר את החלטותיה של אותה ועדה, לפיכך ועדת הרישום והועדה הרפואית חפנינה את בקשותיהן לבית משפט לענינים מינהליים, ואילו ועדת המשמעת וועדת התלונות חפנינה את בקשותיהן לבית המשפט המחוזי.

בחלק מן החוקים המסדירים עיסוק נקבעה חובה לשמירת סודיות על ידיעות שנתגלו במסגרת הפיקוח על בעלי רישיון ועל מכשוי רישיון. להוראה זו נקבעו סייגים שונים בחוקים השונים, וביניהם במקרה שבו מגלה הידיעה הורשה לכך על ידי בית המשפט. וראה למשל

סעיף 36 לפקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ז-1976, וסעיף 28 לחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977. מוצע לתקן סעיפים אלה כך שיובהר שהסמכות להתיר גילוי ידיעה שהגיעה לרשות במסגרת הפיקוח נתונה לבית משפט שלפניו התעורר הצורך בגילוי המידע בהליך המתנהל לפניו, ולא רק לבית משפט לענינים מינהליים.

התיקונים המוצעים בסימן זה מקבילים ומשלימים לתיקון המוצע לתוספת הראשונה לחוק בסעיף 11(4) להצעת החוק. (ראה דברי הסבר לסעיף 11(4) האמור).

סעיף 6 פקודת המיילדות מסדירה את מקצוע היולוד. סעיף 6 לפקודה קובע האמור:

"ערעור על סירוב לתת רשיון

6. "כל הרואה את עצמה מקופחת מחמת שסירבו לתת לה רשיון לעסוק ביולוד, רשאית בתוך ששה חודשים מיום הודעת הסירוב לערער בפני בית המשפט העליון שישב בבית משפט גבוה ופסק דינו של בית המשפט העליון יהא סופי ומכריע"

מוצע לבטל את הליך הערעור הקבוע בסעיף האמור, ולקבוע את סמכות בית משפט לענינים מינהליים לדון בעתירה לפי פקודת המיילדות על ידי הכללת נושא זה בתוספת הראשונה לחוק. כפרט 22 שענינו הסדרת עיסוקים, בפסקה (א), ראה סעיף 11(4) המוצע.

סעיף 7 פקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1977 (להלן – פקודת הרופאים), מסדירה, בין השאר, מתן רישיונות לעסוק ברפואה, וכן הליכי שלילה והתליה של רישיון שניתן, וזאת מטעמי משמעת, בריאות וכדומה. התיקונים המוצעים נועדו להסדיר את החלפת הליכי הערעור הקבועים בפקודת הרופאים בהסדר המוצע בסעיף 11(4) להצעת החוק ולפני החלטה של רשות לפי פקודת הרופאים תהיה נתונה לעתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים.

(3) בסעיף 31 –

(א) בסעיף קטן (ב)33, במקום "מחוזי" יבוא "לענינים מינהליים";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "מחוזי" יבוא "לענינים מינהליים";

(4) בסעיף 33, סעיף קטן (ב) – בטל;

(5) בסעיף 35(א), המילים "או בערעור לפי סעיף 39" – יימחקו;

(6) בסעיף 36, אחרי "בית המשפט" יבוא "שכפניו התעורר הצורך בגילוי המידע";

(7) סעיף 39 – בטל;

(8) סעיף 40 – בטל;

(9) בסעיף 44(ג), במקום הסיפה החל במילים "ולענין זה" יבוא "ויהולו לענין זה הוראות סעיף 31(ג), ואולם בית המשפט המוסמך לענין הסעיפים האמורים יהיה בית המשפט המחוזי";

(10) בסעיף 44, בכותרת השוליים, בסופה יבוא "על התליית רישיון או הגבלתו בירי המנהל";

ד ב ר י ה ס ב ר

הוא לערער על כך לפני בית המשפט העליון תוך שלושת החדשים שלאחר תום ששת החדשים האמורים.

(ג) בערעור לפי סעיף זה רשאי בית המשפט העליון לתת הוראות בענין כפי שיראה לנכון. לרבות הוראות בדבר הוצאות הערעור, ואין אחרי החלטתו ולא כלום.

"בדיקה רפואית לבעל רישיון

33.

(ב) המועד להתייצבות לא יקדם למועד שנקבע להגשת ערעור לפי סעיף 39, אלא אם נוכח המנהל כי מחמת סכנה דחופה לציבור יש להקדים את מועד הבדיקה הרפואית.

"ערעור לבית המשפט העליון

39. (א) המבקש רשיון לעסוק ברפואה או רופא מורשה הרואים עצמם נפגעים מדרישת המנהל להתייצב לפני ועדה רפואית, וכל אדם הרואה עצמו נפגע מסירובו של המנהל לתת רישיון, או מביטול הרישיון או מהתלייתו או ממתן רישיון מיוחד, לפי סעיפים 31 עד 37, רשאים לערער על כך לפני בית המשפט העליון תוך שלושים יום מהיום שבו נמסרה להם הודעה על דרישת המנהל או החלטתו.

(ב) על עילה לערעור כאמור בסעיף קטן (א) לא יחול סעיף 30.

ערעור אינו מעכב החלטה

40. החלטת המנהל לבטל רישיון או להתלותו או ליתן רישיון מיוחד תיכנס לתקפה מיד, ולא יהא בהגשת ערעור על החלטה כדי לעכב את ביצועה, אלא אם הורה בית המשפט העליון הוראה אחרת.

בפסקה (11) המוצעת מוצע תיקון לסעיף 47 לפקודת הרופאים שבו נקבעה זכות ערעור לבית המשפט העליון בשני ענינים, האחד ערעור על צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים, והשני ערעור על צו לפי סעיף 45 לפקודה האמורה.

צו לפי סעיף 41 ניתן על ידי השר כאמצעי משמעת ובו ניתן לבטל או להתלות רישיון לעסוק ברפואה, או לנזוף או להתרות ברופא. לגבי הצו האמור מוצע כי סמכות השיפוט תהיה נתונה לבית המשפט המחוזי, שכן המדובר בעניני משמעת. צו לפי סעיף 45 הוא צו לביטול רישיון הניתן על ידי המנהל הכללי של משרד הבריאות אם נוכח כי נפטר רופא מורשה, או ששוב אינו רשאי לשבת ישיבת קבע בישראל. לענין זה מוצע להמיר את זכות הערעור לבית המשפט העליון בעתירה לבית משפט לענינים מינהליים, שכן המדובר בסמכות מינהלית מיבוקת. לפיכך מוצע למחוק את ההפניה לסעיף 45.

סעיף 47(ב) קובע את סמכות בית המשפט לערעור לתת הוראות כפי שיראה לנכון. מוצע למחוק סעיף זה שכן אינו מוסיף דבר על החוקים הקובעים את סמכות בית משפט שלערעור.

זה נוסח הסעיפים בפקודת הרופאים שמוצע לבטלם או להחליפם:

"ערעור בשל אי-מתן רישיון

30. (א) הנפגע מסירוב המנהל לתת לו רישיון לעסוק ברפואה רשאי לערער על כך לפני בית המשפט העליון תוך שלושה חדשים מהיום שבו קיבל הודעה על הסירוב.

(ב) ביקש אדם רישיון לעסוק ברפואה, ולא נתן לו המנהל רישיון תוך ששה חדשים מיום הבקשה, רשאי

(11) בסעיף 47 –

- (א) ככותרת השוליים, בסופה יבוא "על מתן צו";
(ב) בסעיף קטן (א), במקום "סעיפים 41 או 45" יבוא "סעיף 41" ובמקום "בית המשפט העליון" יבוא "בית המשפט המחוזי";
(ג) סעיף קטן (ב) – בטל.

8. בחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977 –

תיקון חוק
הפסיכולוגים

- (1) סעיף 18 – בטל;
(2) בסעיף 23, סעיף קטן (ב) – בטל;
(3) בסעיף 27(א), המילים "או בערעור לפי סעיף 30" – יימחקו;
(4) בסעיף 28, אחרי "בית המשפט" יבוא "שבפניו התערור הצורך בגילוי המידע";
(5) סעיף 30 – בטל;
(6) בסעיף 38(ב), אחרי "ההשעיה" יבוא "וכן על החלטת המנהל לפי הוראות סעיף 39";
(7) בסעיף 39, במקום "בית המשפט המחוזי רשאי, לפי בקשת המנהל" יבוא "המנהל רשאי, לפי המלצת ועדת התלונות";

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) על החלטת ועדת הרישום ליתוות את בקשתה;

(2) על החלטת ועדת הרישום בענין הורר ועל החלטתה הקודמת כאחד

(ב) הערעור יוגש תוך שלושים יום לאחר שהומצאה למבקש ההחלטה שעליה הוא עומד לערער.

"בדיקה רפואית לעוסק בפסיכולוגיה

... 23.

(ב) המועד להתייצבות לא יקדם למועד שנקבע להגשת ערעור לפי סעיף 30, אלא אם ניתנה יעדרת הרישום כי מחמת סכנה דחופה לציבור יש להקדים את מועד הבדיקה הרפואית.

"ערעור לפני שופט בית המשפט העליון

30. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת ועדת הרישום לפי פרק זה – רשאי לערער על כך לפני שופט בית המשפט העליון תוך שלושים יום אחרי שהומצאה לו הודעה על כך.

(ב) החלטת ועדת הרישום תיכנס לתקפה מיד, ולא יהא בהגשת ערעור על החלטתה כדי לעכב את תחילתה, אלא אם הורה שופט של בית המשפט העליון הוראה אחרת.

סעיף 8 חוק הפסיכולוגים, תשל"ז-1977 (להלן – חוק הפסיכולוגים), מסדיר את העיסוק בפסיכולוג, וכן מסדר בו נושא פסילה מטעמי בריאות ישפיטה משמעותית של פסיכולוגים. התיקונים המוצעים לחוק הפסיכולוגים נועדו לעגן את ההסדר המוצע בסעיף 4(1) להצעת החוק, ולפיו החלטה של רשות לפי חוק הפסיכולוגים תהיה נתונה לעתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים, חלק מהתיקונים זהים לאלה שהוצעו בסעיף 7 המוצע לענין פקודת הרופאים.

סעיף 39 לחוק הפסיכולוגים מקנה לבית המשפט המחוזי סמכות להאריך את תקופת ההשעיה שעליה החליט המנהל מוצע לקבוע כי סמכות הארכת ההשעיה תינתן בידו בעל הסמכות שנתן את החלטת ההשעיה המקורית. כלומר בידו המנהל, על פי המלצת ועדת התלונות, ולא בידו בית המשפט המחוזי. ואולם הערעור על החלטת המנהל יידון לפני בית המשפט המחוזי שכן המדובר בעניני משמעת.

זוה נוסח הסעיפים בחוק הפסיכולוגים שמוצע לבטלם:
"ערעור

18. (א) המבקש רשאי לערער לפני בית המשפט המחוזי שבתחילתו ישבה ועדת הרישום –

(8) בסעיף 54 -

(א) בסעיף קטן (א3), המילה "מחוזי" - תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ב), המילה "מחוזי" - תימחק;

(ג) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) בסעיף זה, "בית משפט" - לענין ועדת הרישום והועדה הרפואית -

בית משפט לענינים מינהליים, ולענין ועדת המשמעת וועדת התלונות -

בית משפט מחוזי."

תיקון פקודת
רופאי השיניים

9. בפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979 -

(1) במקום סעיף 22 יבוא:

"מועד למתן החלטה בבקשה שיש להחליט על ייתן החלטתו בבקשה למתן רשיון לא יאוחר מתום לרשיון

(2) בסעיף 24 -

(א) בסעיף קטן (א3), במקום "מחוזי" יבוא "לענינים מינהליים";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "מחוזי" יבוא "לענינים מינהליים";

(3) בסעיף 26, סעיף קטן (ב) - בטל;

(4) בסעיף 28(א), המילים "או בערעור לפי סעיף 32" - יימחקו;

(5) בסעיף 29, אחרי "בית המשפט" יבוא "שבפניו התעורר הצורך בגילוי המידע";

ד ב ר ר י ה ס ב ר

"ערעור בשל אי מתן רישיון

22. (א) הנפגע מסירוב המנהל לתת לו רשיון רשאי לערער על כך לפני בית המשפט העליון תוך שלושה חדשים מהיום שבו קיבל הודעה על הסירוב.

(ב) ביקש אדם רשיון ולא נתן לו המנהל רשיון תוך ששה חדשים מיום הבקשה, רשאי הוא לערער על כך לפני בית המשפט העליון תוך שלושת החדשים שלאחר תום ששת החדשים האמורים.

(ג) בערעור לפי סעיף זה רשאי בית המשפט העליון לתת הוראות כפי שיראה לנכון, לרבות הוראות בדבר הוצאות הערעור."

"בדיקה רפואית לבעל רישיון

26.

(ב) המועד להתייצבות לא יקדם למועד שנקבע להגשת ערעור לפי סעיף 32 אלא אם נוכח המנהל כי מחמת סכנה רחופה לציבור יש להקדים את מועד הבדיקה הרפואית."

סעיף 9 פקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (להלן - פקודת רופאי השיניים), עוסקת ברישוי העיסוק ברפואת שיניים. התיקונים המוצעים לפקודת רופאי השיניים נועדו לעגן את ההסדר המוצע בסעיף 11(א) להצעת החוק, ולפיו החלטה של רשות לפי פקודה זו תהיה נתונה לעתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים.

בפסקה (7) מוצע תיקון לסעיף 51 לפקודת רופאי השיניים הנמצא בפרק ט' לפקודה, שענינו אמצעי משמעת. הסעיף קובע שעל צו שניתן על ידי השר, לפי הוראות סעיף 45 לפקודה בשל העילות הקבועות בו, לביטול רישיון, להתלייתו, לגיזפה או להתראה ברופא השיניים, ניתן לערער לבית המשפט העליון. מוצע לתקן את הסעיף כך שהערעור בענינים אלה יוגש לבית משפט מחוזי, בדומה לערעורים אחרים בנושאי משמעת בחוקי הסדרת העיסוק. (ראה תיקון דומה המוצע בסעיף 7(11) להצעת החוק לסעיף 47 לפקודת הרופאים).

זהו נוסח הסעיפים בפקודת רופאי השיניים שמוצע להחליפם או לבטלם:

(6) סעיף 32 – בטל.

(7) בסעיף 51, במקום "העליון" יבוא "המחוזי" והסיפה החל במילים "וגיות המשפט רשאי" – תימחק.

10. בפקודת הרוקחים (נוסח חדש), התשמ"א-1981 –

תיקן פקודה
הרוקחים

(1) בסעיף 9ב –

(א) בסעיף קטן (א3), במקום "מחוזי" יבוא "לענינים מינהליים".

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "בית משפט מחוזי" יבוא "בית משפט לענינים מינהליים".

(2) בסעיף 9ד, סעיף קטן (ב) – בטל;

(3) בסעיף 9ו, המילים "או בערעור לפי סעיף 9י" – יימחקו;

(4) בסעיף 9ז, אחרי "בית המשפט" יבוא "שבפניו התעורר הצורך בגילוי המידע".

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לתקן את סעיף 59 בשני משוררים ראשיים. מוצע להגביל את זכות הערעור לפי סעיף זה למי שנפגע על ידי צו שניתן בידי השר, לפי הוראות סעיף 56, לביטול או להתליה של רישיון, או לנויפה והתראה ברוקח. ולא להחילה על מי שנפגע מצו ביטול או התליה לפי פרק ח' כולו, ואת כיוון שפרק ח' כולל החלטות שיש לתקן אותן על דרך של עתירה מינהלית. ראה למשה סעיף 57 לפקודת הרוקחים. כמו כן מוצע לקבוע כי הערעור יוגש לבית המשפט המחוזי במקום לבית המשפט העליון שכן המדובר בעניני משמעת. תיקון זה דומה לתיקון המוצע בסעיף 7(11) לענין פקודת הרופאים ובסעיף 7(9) לענין פקודת רופאי השיניים.

סעיף 64 עוסק בהסדר תורנות בתי מרקחת בתחום רשות מקומית. סעיף קטן (ג) מטמיר את ועדת הערה שהוקמה לפי סעיף זה, להכריע במחלוקות בנושא תורנויות בתי מרקחת. מוצע לקבוע שערעור על החלטות ועדת הערה יוגש לבית משפט לענינים מינהליים. תיקון זה מקביל לתיקון המוצע בהתאמה לתוספת השניה לחוק – בסעיף 4(5). ראה גם דברי ד"ר חסידר בסעיף האמור.

וזה נוסח הסעיפים בפקודת הרוקחים שנוצע להחליפם או לבטלם:

"ברוקח רפואית לבעל רישיון

... 79.

(ב) המועד להתייצבות לא יקדם למועד שנקבע להגשת ערעור לפי סעיף 9, אלא אם כן ראה המנהל כי נחמת סכנה דחופה לציבור יש להקדימו את מועד הבריקה הרפואית.

...

"ערעור לפני שופט בית המשפט העליון

52. (א) מבקש רישיון או מורשה לריפוי שיניים הרואה עצמו נפגע מדרושה המנהל להתייצב לפני ועדה רפואית. ובלא אדם הרואה עצמו נפגע מסירובו של המנהל לתת רישיון או מביטול רישיון או מהתלייתו, או ממתן רישיון מיוחד, כאמור בסעיפים 25 עד 30, רשאי לערער על כך לפני שופט של בית המשפט העליון תוך שלושים יום מהיום שבו נמסרה לי הודעה על דרושה המנהל או החלטתו.

(ב) סעיף 52 לא יחול על עולה מהעולית לערעור האמורות בסעיף קטן (א).

(ג) החלטת המנהל לבטל רישיון או להתלותו או ליתן רישיון מיוחד תוכנס לתקפה מיד, ולא יחא בהגשת ערעור על החלטתו כדי לעכב את תחילתה. אלא אם הורה שופט של בית המשפט העליון אחרת.

סעיף 10 פקודת הרוקחים (ניסח חדש), התשמ"א-

1981 (להלן – פקודת הרוקחים) מסדירה נושאים שונים בהם העיסוק ברוקחות, ניהול ובעלות בבתי מרקחת ורעלים רפואיים. התיקנים המוצעים לפקודת הרוקחים נועדו לעגן את ההסדר המוצע בסעיף 4(11) להצעת החוק ולפני החלטה של רשות לפי פקודה זו תהיה נתונה לעתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים. עם זאת מוצע כי החלטה לפי פרק ז', פרק ז' או סעיף 63 לפקודה שענינם שיווק סמי מרפא יתכשירים רפואיים, פיקוח על רעלים רפואיים וסמי מרפא, ופיקוח מחירים, ייחידו בבניצ לאור חשיבותה.

סעיף 59 לפקודת הרוקחים קובע כי מי שנפגע על ידי צו ביטול או התליה לפי פרק ח' הדין באמצעי משמעת רשאי לערער עליו לפני בית המשפט העליון.

(5) סעיף 99 – בטל;

(6) סעיף 99א – בטל;

(7) בסעיף 59 –

(א) בכותרת השוליים המילים "על ביטול או על התליה" – יימחק;

(ב) במקום "ביטול או התליה לפי פרק זה" יבוא "לפי סעיף 56", במקום "בית המשפט העליון" יבוא "בית המשפט המחוזי" והסיפה החל במילים "ובית המשפט העליון" – תימחק;

(8) בסעיף 64, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) החלטת ועדת הערר לפי הוראות סעיף זה נתונה לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים."

11. בחוק השימוש בהיפנוזה, התשמ"ד-1984, סעיף 14 – בטל.
- תיקון חוק השימוש בהיפנוזה
12. בחוק העיסוק באופטומטריה, התשנ"א-1991, בסעיף 15(א), במקום "מסרובו של המנהל לתת לו רשיון לפי סעיף 2 או מהחלטתו" יבוא "מהחלטת המנהל".
- תיקון חוק העיסוק באופטומטריה
13. בחוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991, במקום סעיף 18 יבוא:
18. המנהל ייתן החלטתו בבקשה למתן רשיון לעסוק ברפואה וטרינרית לא יאוחר מתום שישה חודשים מיום הגשת הבקשה; לא נתן המנהל החלטתו בבקשה עד המועד האמור יראו את המבקש כמי שסורבה בקשתו.
- מועד למתן החלטה בבקשה לרשיון

דברי הסבר

מוצע לבטל את הסעיף האמור כך שהביקורת השיפוטית על החלטה של רשות שנתקבלה לפי חוק השימוש בהיפנוזה תיעשה בדרך של עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים, כמוצע בסעיף 14(1) להצעת החוק.

סעיף 12 לחוק העיסוק באופטומטריה, התשנ"א-1991, שענינו "ערר" קובע בסעיף קטן (א) לאמור:

"(א) אופטומטרי הרואה עצמו נפגע מסרובו של המנהל לתת לו רשיון לפי סעיף 2 או מהחלטתו לפי סעיף 13, רשאי לערר על החלטת המנהל לפני בית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצא מקום עיסוקו של האופטומטרי."

מוצע לקבוע כי החלטת המנהל לפי חוק האמור לענין מתן רשיון תהיה נתונה לעתירה לפני בית משפט לעניינים מינהליים, במקום הליך הערעור לבית משפט השלום הקבוע כיום בסעיף וזאת בהתאם למוצע בסעיף 14(1) להצעת החוק.

סעיף 13 חוק הרופאים הווטרינרים, התשנ"א-1991, עוסק ברישוי רופאים ווטרינרים. סעיף 18 לחוק האמור קובע לאמור:

"ערעור לבית המשפט המחוזי"

99. הרואה עצמו נפגע מפעולות המנהל לפי פרק זה, רשאי לערער על כך לפני בית המשפט המחוזי בשבתו כן יחיד תוך שלושים ימים מהיום שבו נמסרה לו הודעה על כך.

ערעור אינו מעכב ביצוע

99א. לא יהא בהגשת ערעור כאמור בסעיף 99 כדי לעכב את ביצועה של פעולה לפי פרק זה, אלא אם כן הורה בית המשפט המחוזי אחרת."

סעיף 11 חוק השימוש בהיפנוזה, התשמ"ד-1984 (להלן – חוק השימוש בהיפנוזה) קובע הוראות לענין הרשאה לעסוק בהיפנוזה. סעיף 14 לחוק האמור קובע לאמור:

"ערעור"

14. (א) מבקש רשאי לערער לפני בית המשפט המחוזי –

(1) על החלטת הרשם לרחות את בקשתו או להגביל או להתנות את הרשאתו;

(2) על הוראת המנהל לעכב מתן הרשאה.

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות סדרי דין הוראות בכל הנוגע לערעור לפי סעיף זה."

הצעות חוק – הממשלה 77, י"א בטבת התשס"ד, 5.1.2004

- תיקון חוק העובדים הסוציאליים
14. בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996 –
- (1) בסעיף 8(א), בפסקה (8), אחרי "בית משפט" יבוא "שבפניו התעורר העורך כגילוי המידע";
- (2) סעיף 16 – בטל;
- (3) בסעיף 24, בפסקה (2), בסופה יבוא "שבפניו התעורר העורך כגילוי המידע";
- (4) סעיף 26 – בטל;
- (5) בסעיף 58 –
- (א) בסעיף קטן (א3), המילה "המחוזי" – תימחק;
- (ב) בסעיף קטן (ב), המילה "המחוזי" – תימחק;
- (ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) בסעיף זה, "בית משפט" – לענין ועדה רפואית – בית משפט לענינים מינהליים, ולענין ועדת משמעת – בית משפט מחוזי."
- תיקון פקודת מס הכנסה
15. בפקודת מס הכנסה –
- (1) בסעיף 1236, סעיף קטן (ג) – בטל;
- (2) אחרי סעיף 1236 יבוא:
- "יערור מינהלי 11236. החלטת ועדת הערר כאמור בסעיף 1236 נתונה לערעור לפני בית המשפט לענינים מינהליים."

ה ד ב ר

- "ערעור בטל אי מתן רשיון
18. (א) מי שסורבה בקשתו לרשיון רשאי לערער על כך לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושה חדשים מהיום שבו סיבל הודעה על הסירוב. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בין יחיד.
- (ב) מי שלא ניתן לו רשיון תוך ששה חדשים ניום שהגיש בקשה לרשיון לעסוק ברפואה וטרינורית, יראו אותו כמו שסורב בקשתו.
- (ג) בערעור לפי סעיף זה רשאי בית המשפט המחוזי לתת הוראות כפי שיראה לנכון.
19. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדיון בערעור.
- מוצע לבטל את הסעיף האמור, ובכך לקבוע כי החלטה שגויה לפי חוק זה תהיה נתונה לערעור לפני בית משפט לענינים מינהליים, וזאת כמוצע בסעיף 11(4) לחוק
- סעיף 14 חוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996, (להלן – חוק העובדים הסוציאליים), נוסדיר את העיסוק בעבודה סוציאלית מוצעים תיקונים שונים בחוק האמור במטרה לקבוע כי החלטה של שרת לפי חוק זה תהיה נתונה לערעור לפני בית משפט לענינים מינהליים, במקום הליך הערעור לבית משפט מחוזי הקבוע כיום בחוק האמור.
- וזה נוסח הסעיפים בחוק העובדים הסוציאליים שמוצע לבטלם או להחליפם:
- "ערעור
16. המבקש רישום והרשם סרוב לרשום או עובד סוציאלי שרישמו נמחק בידי הרשם, רשאים לערער על החלטת הרשם לפי סעיף 14 לפני בית המשפט המחוזי תוך 45 ימים לאחר שהומצאה להם החלטתו.
- "ערעור
26. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת הרשם או הועדה הרפואית לפי פרק זה רשאי לערער על כך לפני בית המשפט המחוזי תוך 60 ימים מיום שהומצאה לו החלטה.
- (ב) החלטה שעליה הוגש הערעור תיכנס לתוקפה מיד, ולא יהא בהגשת הערעור כדי לעכב את ביצועה, אלא אם כן הורד בית המשפט אחרת.
- סעיף 15 סעיף 1236 לפקודת מס הכנסה מוקנה לרואה עצמו נפגע מהחלטות נציג מס הכנסה בדבר דחיית בקשה לרישום ביועין מס ובדבר מחוקת רישום בפנקס או התלוייתו, זכות ערר לערער ערר שהוקמה מכוח סעיף 1236 מוצע שהחלטה ועדת הערר בענינים אלו תהיה נתונה לערעור מינהלי לפני בית משפט לענינים מינהליים.
- הצעות חוק – הממשלה 77 י"א בטבת ה'תשס"ד, 2004.

תיקון חוק
רואי השבון

16. בחוק רואי חשבון, התשט"ו-1955, בסעיף 14 -

- (1) סעיף קטן (א) - בטל;
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "פרקליט המדינה זכאי" יבוא "היועץ המשפטי לממשלה רשאי";
- (3) בסעיף קטן (ד), במקום "העליון" יבוא "המחוזי".

תיקון חוק
לשכת עורכי
הדין

17. בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 -

- (1) סעיף 28 - בטל;
- (2) סעיף 31 - בטל;
- (3) סעיף 45 - בטל;

דברי הסבר

סעיף 17 חוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן - חוק לשכת עורכי הדין), עוסק בנושאים שונים, ובהם הסדרת מוסדות לשכת עורכי הדין והכרות בה, ייחוד המקצוע ורישוי העיסוק בעריכת דין.

התיקונים המוצעים לחוק לשכת עורכי הדין, נועדו לעגן את ההסדר המוצע בסעיף 17(1) להצעת החוק, ולפיו החלטה של רשות לפי חוק לשכת עורכי הדין נתונה לעתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים, זאת למעט החלטה בעניני הכרה במכללות והחלטת שר המשפטים לפי החוק האמור שיוסיפו להירון בבג"צ בשל חשיבותם.

סעיף 28 לחוק לשכת עורכי הדין קובע שמועמד שנפגע מסירוב הלשכה לרשמו כמתמחה, רשאי לערער על הסירוב לפני בית המשפט העליון. מוצע לקבוע שתקיפת החלטה כאמור תיעשה על דרך של עתירה לבית משפט לענינים מינהליים. לפיכך מוצע למחוק את הסעיף.

כאופן דומה מוצע למחוק את סעיפים 31 ו-45 לחוק לשכת עורכי הדין. סעיף 31 עוסק בסירוב הלשכה לתת אישור לאמן מתמחה או בביטול אישור כזה, וסעיף 45 עוסק בסירוב הלשכה לקבל מועמד כחבר לשכה.

זהו נוסח הסעיפים בחוק לשכת עורכי הדין שמוצע לבטלם:

“ערעור

28. סירבה הלשכה לרשום מתמחה, תודיע למועמד את נימוקיה בכתב, והמועמד רשאי לערער על סירובה לפני בית המשפט העליון תוך שלושים יום מיום קבלת ההודעה המנומקת.

ערעור

31. על סירוב למתן אישור לפי סעיף 29(4) ועל ביטול אישור לפי סעיף 30 רשאי חבר הלשכה לערער לפני בית המשפט העליון תוך שלושים יום מיום קבלת הודעת הסירוב או הודעת הביטול.

לפיכך מוצע לבטל את סעיף קטן (ג) בסעיף 1236, הקובע לאמור:

“ג) החלטת ועדת הערר תהא סופית, וכן להוסיף את סעיף 11236 הקובע את סמכות בית משפט המינהלי לדון בערעור. מוצע לעגן סמכות זו, במקביל, בפרט 13 לתוספת השניה לחוק בתי משפט לענינים מינהליים. (ראה דברי הסבר לסעיף 45(4) המוצע).”

סעיף 16 חוק רואי חשבון, התשט"ו-1955 (להלן - חוק רואי חשבון), מסדיר את עיסוקם של רואי החשבון.

סעיף 14 לחוק רואי החשבון קובע לאמור:

“ערעור

14. (א) סירבה המועצה לתת רשיון, זכאי מבקש הרשיון לערער על החלטתה.

(ב) החליטה המועצה שרואה חשבון אשם בהתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע, בין אם הטילה עליו אחת הסנקציות האמורות בסעיף 12 ובין אם לאו, זכאי רואה החשבון לערער על החלטתה.

(ג) פרקליט המדינה זכאי לערער על החלטה שהחליטה המועצה לאחר חקירה לפי סעיף 12.

(ד) ערעור לפי סעיף זה יהיה לפני בית-המשפט העליון ויוגש תוך שלושים יום מיום מתן החלטה.

(ה) לא תבוצע ולא תפורסם החלטת המועצה תוך הזמן שבו מותר להגיש ערעור; הוגש ערעור, לא תבוצע ההחלטה ולא תפורסם כל עוד הערעור תלוי ועומד.”

מוצע לקבוע שתקיפת החלטה בענין סירוב לתת רישיון תיעשה על דרך של הגשת עתירה מינהלית, לפיכך מוצע למחוק את סעיף קטן (א) לסעיף 14. כמו כן, מוצע לתקן את סעיף קטן (ד) כך, שערעור על החלטת מועצת רואי החשבון יוגש לבית המשפט המחוזי במקום לבית המשפט העליון. כן מוצע לתקן את סעיף קטן (ג) ולהבהיר שזכות הערעור על החלטת מועצת רואי החשבון נתונה ליועץ המשפטי לממשלה ולא לפרקליט המדינה, כפי שמקובל בדברי חקיקה אחרים.

- (4) בסעיף 47, במקום "45" יבוא "70";
- (5) בסעיף 48(2), הסיפה החל במילים "על החלטה זו" – תימחק;
- (6) בסעיף 49(1), הסיפה החל במילים "על החלטת הלשכה" – תימחה.
18. בחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964, פרק שישי: עררים – בטל.
19. בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 –
- (1) בסעיף 7(ג), הסיפה החל במילה "והוראות" – תימחק;
- (2) בסעיף 8(ג), הסיפה החל במילה "והוראות" – תימחק;
- (3) בסעיף 10, סעיף קטן (ו) – בטל.
20. בחוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ו-1996 –
- (1) סעיף 7 – בטל;
- (2) בסעיף 20, סעיף קטן (ה) – בטל.

תיקון חוק סוכני המכס

תיקון חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות

תיקון חוק המתווכים במקרקעין

דברי הסבר

רישוי העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, את חובות האמון והזהירות של העוסקים בתחומים אלה, ואת השיפוט המשמעתי בתחום עיסוק זה

התיקונים המוצעים לחוק האמור הם במקביל לתיקון המוצע בסעיף 11(14) להצעת הוועדה המוסיף את פסקה (טו) בפרט 22 לתוספת הראשונה לחוק, ולפיה החלטות של רשות שנתקבלו לפי פרק ב' לחוק הסדרת העיסוק, שענינו חובת רישוי, ולפי סעיף 48(ה) לחוק האמור, הקובע הוראות מעבר בנושא רישוי, יהיו נתונה לביקורת שיפוטית על דרך של עתירה לבית משפט לענינים מינהליים. לפיכך מוצע לבטל את סעיף סג"ו לחוק הסדרת העיסוק הקובע לאמור:

"(ו) מי שרשימו בוטל או היתלה רשאי לערער על החלטת הרשות לפני בית משפט מהוון הן כ-3 ימים מיום שהובאה לידיעתו"

סעיף 20 חוק המתווכים במקרקעין, התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המתווכים) עוסק בהסדרת העיסוק בתיווך מקרקעין. התיקונים המוצעים לחוק האמור הם במקביל לתיקון המוצע בסעיף 11(14) להצעת החוק, המוסיף את פסקה (ז) בפרט 22 לתוספת הראשונה לחוק, ולפיה החלטה של רשות לפי חוק המתווכים תהיה נתונה לעתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים. בהתאם לכך מוצע למחוק את סעיף 7 ואת סעיף סג"ו לחוק המתווכים במקרקעין, שיש לשנות

"ערעור

7. סירב הירשם ליתן למבקש רישוי או שלל את רישונו יודיע לו את נימוקיו בכתב והמבקש יהיה רשאי לערער על הסירוב או השלילה בפני בית משפט השלום תוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה."

ערעור

48. החליטה הלשכה שלא לקבל מועמד כחבר הלשכה, תודיע לו את נימוקיה בכתב והמועמד רשאי לערער על סירובה לפני בית המשפט העליון תוך שלושים יום מיום קבלת ההודעה המנומקת."

סעיף 18 חוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964, (להלן – חוק סוכני המכס) עוסק ברישוי עיסוק כסוכן מכס. הפרק השישי לחוק, שענינו "עררים", קובע שההגטה של המנהל או של גובה המכס לפי חוק סוכני המכס נתונה לערעור לפני בית משפט השלום. מוצע למדוק את הוראות הפרק האמור כך שהחלטה של רשות לפי החוק האמור תהיה נתונה לעתירה לפני בית משפט לענינים מינהליים ואת כמוצע בסעיף 11(14) להצעת החוק

זהו ניסוחו של הפרק השישי שמוצע לבטלה

"פרק ששי: עררים

23. ערעור

(א) מי שנפגע מהחלטה של המנהל או של גובה המכס לפי חוק זה, רשאי לערער עליה לבית משפט השלום תוך 30 ימים לאחר שהומצאה לו הודעה על ההחלטה

(ב) שר המשפטים רשאי להתקן חקנות בדבר דרך הגשת הערעור וסדרי הדין בו ובדבר אגרות, הוצאות ודמי בטלה לעררים."

סעיף 19 חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הסדרת העיסוק) מסדיר בין השאר את

תיקון חוק
רישום קבלנים
לעבודות הנדסה
בנאות

21. בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאות, התשכ"ט-1969, בסעיף 11 -
(1) בכותרת השוליים, במקום "וסדרי דין" יבוא "סדרי דין וערעור מינהלי";
(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"ג) החלטת ועדת הערר נתונה לערעור לפני בית משפט לענינים מינהליים,
ואולם אם היה בראש הועדה שופט בית משפט מחוזי מכהן יחולו הוראות סעיף
45(ב) לחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992."

תיקון חוק
הצלילה
הספורטיבית

22. בחוק הצלילה הספורטיבית, התשל"ט-1979, בסעיף 9, סעיף קטן (א) - בטל.

סימן ב': חוקים שונים

תיקון פקודת
מניעת טרור

23. בפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, בסעיף 6, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"ב) בעתירה לבית משפט לענינים מינהליים נגד החלטה כאמור בסעיף קטן (א),
רשאי בית המשפט, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, לקבל ראייה אף
שלא בנוכחות שאר בעלי הדין ובאי כוחם, או שלא לגלותה להם, כולה או חלקה, אם
שוכנע, לאחר שמיעת טענות הצדדים, כי הדבר דרוש לשם מניעת פגיעה בביטחון
המדינה או בשלום הציבור או בענין ציבורי חשוב אחר; בית המשפט רשאי, בטרם
יקבל את החלטתו כאמור, לעיין בראייה או לשמוע הסברים נוספים, שלא בנוכחות
שאר בעלי הדין ובאי כוחם; הוראה זו אינה גורעת מכל זכות שלא למסור ראייה לפי
פרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971".³⁴

ד ב ר י ה ס ב ר

בפרט 22 לתוספת הראשונה לחוק ולפיה החלטות
שנתקבלו לפי סעיפים 2, 5 ו-6 לחוק הצלילה
הספורטיבית, שענינם הגבלת צלילה, הגבלת הדרגת
צלילה והגבלת מרכזי צלילה, יהיו נתונות לעתירה לפני
בית משפט לענינים מינהליים. לפיכך מוצע למחוק את
סעיף 9(א) לחוק הצלילה הספורטיבית הקובע לאמור:

"א) הוראה את עצמו נפגע על ידי החלטת
הרשות המוסמכת לפי סעיפים 2, 5 או 6, רשאי תוך 60
יום לבקש מבית משפט השלום שבתחום שיפוטו הוא
מתגורר לבטל את ההחלטה או לשנותה".

סימן ב' - כללי

התיקונים לחוקים שונים המוצעים בסימן זה
נדרשים חלקם כהשלמה לתיקון המוצע לחוק בפרק א'
להצעת החוק, וחלקם כדי לשנות את שיטת ההסמכה
הכפולה של בית משפט לענינים מינהליים כאמור
במבוא לדברי ההסבר.

סעיף 23 סעיף 6 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-
1948 (להלן - פקודת מניעת טרור). שענינו

סגירת מקום פעולה של ארגון טרוריסטי קובע כי החלטת
המפקח הכללי של משטרת ישראל על סגירת מקום
המשמש לארגון טרוריסטי או לחבריו נתונה לערעור לפני
בית משפט מחוזי. מוצע לקבוע כי הביקורת השיפוטית
על החלטה כאמור, בהיותה החלטה מינהלית מובהקת,
תיעשה בדרך של עתירה לבית משפט לענינים
מינהליים.

"הוראות מעבר

20. ...

(ה) הוראות סעיף 7 יחולו על בקשה לפי סעיף
זה."

סעיף 21 חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה
בנאות, התשכ"ט-1969 (להלן - חוק
רישום קבלנים), מסדיר עיסוק בקבלן עבודות הנדסה
בנאות. סעיף 9 לחוק רישום קבלנים מעניק לנפגע
מהחלטת הרשם לפי סעיף 7 או 8 לחוק האמור, שענינם
סמכויות הרשם על פי החוק ואמצעי משמעת, זכות ערר
לועדת ערר המוקמת מכוח סעיף 10 לחוק רישום קבלנים.
מוצע להוסיף סעיף הקובע שהחלטת ועדת הערר תהיה
נתונה לערעור מינהלי לפני בית משפט לענינים
מינהליים. כן נקבע כי מקום שבו בראש ועדת הערר
יושב שופט מחוזי מכהן, יוגש הערעור על החלטת ועדת
הערר לבית המשפט העליון. התיקון האמור מקביל
לתיקון המוצע לתוספת השניה לחוק בסעיף 4) להצעת
החוק.

סעיף 22 חוק הצלילה הספורטיבית, התשל"ט-1979
(להלן - חוק הצלילה הספורטיבית). קובע
הוראות שונות לענין צלילה ספורטיבית ובהן הוראות
העוסקות בהדרגת צלילה, מרכזי צלילה, ואזורי צלילה.
התיקונים המוצעים לחוק האמור מקבילים להסדר
המוצע בסעיף 4) להצעת החוק המוסיף את פסקה (יא)

³⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, התשל"א. עמ' 421.

(1) בסעיף 3(ד) -

(א) הרישה עד המילים "קודם לכן" תסומן "(1)";

(ב) הסיפה החל במילה "ואולם" תסומן "(2)" ובה, במקום "ואולם" יבוא "על אף הוראות פסקה (1)" ואחרי "מיוחדים" יבוא "בתקופות נוספות, ובלבד שתקופת הדחיה הכוללת לא תעלה על 45 ימים, ואולם רשאי שר הפנים לדחות את ההרחקה בתקופות נוספות מהטעמים האמורים";

(2) בסעיף 3(ג), אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) המועד שיקבע ממונה ביקורת הגבולות ליציאה מישראל של שוהה שלא כדין, ששוחרר בערובה לפי הוראות סעיף קטן (א), לא יהיה מאוחר מתום 45 ימים מיום השחרור בערובה; ואולם רשאי שר הפנים להורות על דחיית המועד האמור, כשיש לב לטעמים לשחרור בערובה כאמור בסעיף קטן (א)";

(3) בסעיף 3(ב), אחרי "הרחקה" יבוא "וכן על החלטות ממונה ביקורת הגבולות לענין דחיית הרחקה לפי הוראות סעיף 3(ד)";

(4) בסעיף 3(טו)(א), אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) לאשר את החלטת ממונה ביקורת הגבולות לפי סעיף 3(ד) שלא לדחות את ההרחקה, או להורות על דחיית ההרחקה לתקופה ובתנאים שיקבע ובלבד שהקופה הדחיה הכוללת לא תעלה על 45 ימים";

ד ב ר י ה ס ב ר

האפשרות לעיין בראיה ולשמע הכתובים ניספוס שלא בנוכחות הצדדים, טרם קבלת ההחלטה, הוראה זו דרושה בעיקר בתחומים שבהם מטבע הדברים הוראות הן ממקורות מוריעניים רגילים

סעיף 24 מוצע להסמיך את בית הדין למשמורת הפועל לפי חוק הכניסה לישראל,

התשי"ב-1952 (להלן - חוק הכניסה) לענין ביקורת שיפוטית גם על החלטות ממונה ביקורת הגבולות בענין דחיית הרחקה לפי סעיף 3(ד) לחוק הכניסה לישראל. במקביל לכך, מוצע להגביל את סמכותו של ממונה ביקורת הגבולות ושל בית הדין לדחות את מועד ההרחקה לתקופה שלא תעלה על 45 ימים, תוך קביעה שעם מיצוי סמכויות ההארכה של הממונה רשאי שר הפנים לדחות את מועד ההרחקה לפרט ומן בלתי מוגבל מטעמים הומניטריים. מוצע לקבוע הגבלה דומה גם לענין מועד היציאה מישראל שנקבע על ידי ממונה ביקורת הגבולות בעת השחרור בערובה.

הטעם בקביעת מועד דחיית ההרחקה יסודו בכך, שדחיית ההרחקה אינה אלא סעד זמני לתקופה קצרה הכרחית, בלשון הוראת סעיף 3(ד) לחוק הכניסה, אשר נועד לאפשר השלמת ההתארגנות לקראת ההרחקה. דחיית של מועד ההרחקה לתקופה ממושכת, שאינה מוגבלת בזמן, חותרת תחת תכלית זו וזמנית כביטולו למעשה של צו ההרחקה, ענין המסור לסמכותו הייחודית של שר הפנים. היא הדין לענין השחרור בערובה.

לפיכך מוצע לבטל את הוראת הערעור שבסעיף 3(ב) וזאת במקביל להסדר המוצע בסעיף 3(ד) לחוק, את פרט 21 להספת הראשונה לחוק, שענינו מניעת יציאת יוצאי חרצית הסבר לפי סעיף 3(ד) לחוק.

היא נוסחה של סעיף 3(ב) לביקורת מניעת טרור שמוצע להחליפה.

"(ב) כל אדם הוראה את עצמו נפגע על ידי החלטה שניתנה לפי סעיף קטן (א) רשאי לערער עליה בבית המשפט מחוזי תוך חמישה ימים מיום שמהחלטה ימועג לידעתו".

כמו כן מוצע לקבוע הוראה ספציפית לענין שמיעת ראיות מסוימות בהליך כזה, במקובל בחוקים אחרים העוסקים בהליכים בענינים ביטחוניים, וזאת למשל סעיף 5(ג) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשי"ג-1953, סעיף 17 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשי"ג-1953, סעיף 35(ט) לחוק סדר הדין הפלילי (מסכונים) ציפחה - נוספים, התשי"ג-1953.

הסדר המוצע מסמיך את בית המשפט לענינים מינהליים, לבקשת הייעץ המשפטי לממשלה, לקבל ראיה אף שלא בנוכחות שאר בעלי הדין וכאז כזהם, או שלא רגילות להם, אם שובנע שהדבר דרוש לשם מניעת פגיעה בביטחון המדינה או בשלום הציבור או בענין ציבורי חשוב אחר. בית המשפט הייב לשמוע את טענות הצדדים ויהם לקבלת החלטתו בענין, כמו כן עומדת לו

⁵⁵ ס"ח התשי"ב עמ' 354, התשי"ב עמ' 3.

(5) אחרי סעיף 13 ובא:

”ערעור ועתירה מינהליים”
13כא. (א) החלטת בית הדין נתונה לערעור לפני בית משפט לענינים מינהליים.

(ב) הוגשה עתירה לבית משפט לענינים מינהליים נגד החלטה לפי פרק זה בענין הרחקה, והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לפי סימן זה בענין המשמורת או השחרור בערובה, ידון בית המשפט במסגרת העתירה גם בענין המשמורת או השחרור בערובה, והערעור יימחק; ואולם אם טרם הגיש העותר ערעור מינהלי בענין המשמורת או השחרור בערובה יכלול גם ענינים אלה במסגרת העתירה.

(ג) אין בהחלטת בית המשפט לענינים מינהליים בערעור או בעתירה, כאמור בסעיף זה, כדי לגרוע מסמכות בית הדין לפי סימן זה, ואולם בכל ענין שהחליט בו בית המשפט במסגרת הערעור או העתירה לא ייזקק לו בית הדין אלא אם כן נוכח כי חל שינוי בנסיבות שהיוו בסיס להחלטה בית המשפט.

תיקן פקודת
התעבורה

25. בפקודת התעבורה³⁶ –

(1) בסעיף 52, סעיף קטן (ב) – בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 25 בהתאם לפרט 14 לתוספת הראשונה לחוק, החלטה של רשות לפי פקודת התעבורה, לרבות החלטה בעניני רישוי ובטיחות של נהגים, רבב, שירתי אוטובוסים, שירותי מוניות והוראת נהיגה, תהיה נתונה לביקורת שיפוטית של בית משפט לענינים מינהליים בדרך של עתירה, זאת למעט החלטות שר ולמעט כל ענין שבסמכות בית משפט לתעבורה.

נושא התעבורה הוסף לסמכות בית משפט לענינים מינהליים בצו לפי סעיף 7 לחוק – צו בתי משפט לענינים מינהליים (שינוי התוספות לחוק), התשס”ב–2001 (ק”ח התשס”ב, עמ’ 146). בצו זה נקבע כי ערעור לפי סעיף 55 שנדון עד אז בבית המשפט המחוזי, יידון לפני בית משפט לענינים מינהליים, אך את ניסח הסעיף לא ניתן היה לשנות במסגרת התיקון על פי הצו, שכן הדבר הצריך תיקון פקודת התעבורה.

מוצע כעת לתקן את סעיף 55 באופן שהחלטות רשות הרישוי שענינן פסילת רישיון מטעמי כישור (סעיף 51 לפקודה), התליית רישיון מטעמי בטיחות (סעיף לפקודה 52), הזמנת בעל רישיון למבחן נהיגה חוזר (סעיף 52 לפקודה), התניית תנאים ברישיון נהיגה (סעיף 53 לפקודה), והיוב בעל רישיון לקבל הדרכה בנהיגה (סעיף 54 לפקודה), יהיו נתונות לביקורת שיפוטית בדרך של עתירה. חריג לכך תהיה החלטה של רשות הרישוי לפי סעיף 51 לפקודה שניתנה מטעמים של כשירות רפואית, על יסוד החלטה של ועדה רפואית, שתהיה נתונה לביקורת על דרך ערעור מינהלי, וזאת במקביל לתיקון המוצע לתוספת השניה לחוק בסעיף 50 המוצע. (ר’ גם דברי הסבר לסעיף 15) המוצע).

סעיף 10 לתוספת השניה לחוק בתי משפט לענינים מינהליים מעגן את סמכות בית המשפט המינהלי לדון בערעור על החלטות בית הדין למשמורת. בעת שהוקם בית הדין בחוק הכניסה לישראל (תיקון מס’ 49, התשס”א–2001 (ס”ח 1804, עמ’ 502), נשמטה, בטעות, ההוראה בחוק הכניסה לישראל הקובעת את זכות הערעור המינהלי. לפיכך מוצע להוסיף את סעיף 13כא לחוק הכניסה המסמיק את בית משפט לענינים מינהליים לדון בערעור על החלטות בית הדין למשמורת.

כן מוצע לקבוע, כי במקרה שבו לעותר נגד צו הרחקה יש טענות גם לענין המשמורת, וכן מקום שבו תלוי ועומד ערעור מינהלי שהוגש בענין המשמורת או השחרור בערובה, יאוחד הדיון בנושאים אלה כך שיידונו יחד במסגרת הדיון בעתירה נגד ההרחקה, שהיא הסוגיה המרכזית העומדת לדיון.

כמו כן מוצע לקבוע, כי אין בהחלטת בית המשפט לענינים מינהליים לענין המשמורת, במסגרת ערעור או עתירה כאמור, כדי לגרוע מסמכויות בית הדין למשמורת לפי חוק הכניסה, ובלבד שבית הדין לא ייזקק לענין שבו כבר הכריע בית המשפט בערעור או בעתירה, אלא אם כן נוכח בית הדין כי חל שינוי בנסיבות שלפיהן ניתנה החלטתו של בית המשפט. סעיף זה תכליתו להבהיר כי גם מי שנרחו ערעורו או עתירתו לענין שחרור בערובה ממשמורת, ימשיך להיות נתון לביקורת תקופתית של בית הדין, על כל הכרוך בכך, ובלבד שכית הדיון יהיה ככול כאמור להכרעותיו של בית המשפט.

³⁶ דיני מדינת ישראל, מס’ 7, התשכ”א, עמ’ 173.

(2) בסעיף 55 -

(א) כותרת השוליים תהיה "ערעור מינהלי";

(ב) סעיף קטן (א) - בטל;

(ג) בסעיף קטן (א1), הרישה עד המילים "ערעור על" - תימחה במקום יהיה בשאלות משפטיות בלבד" יבוא "תהיה נתונה לערעור לפני בית משפט לענינים מינהליים; ערעור כאמור יהיה בשאלה משפטית בלבד";

(ד) סעיפים קטנים (ב) עד (ד) - בטלים;

(3) בסעיף 60, הסיפה החל במילים "והוראות סעיף" - תימחק.

26. בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 -

תיקון חוק התכנון והבניה

(1) בסעיף 106 (ד), פסקה (3) - תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע לתקן את חוק התכנון והבניה, כך שהחלטה בענין חייב בהיטל השכחה תן מעגם ההיום והן לשיעורו, תהיה נתונה להשגה לפני הועדו המקומית, וכי על החלטת הועדה המקומית ניתן לערור לפני ועדת ערר. כן מוצע שעל החלטה יעדת הערר ניתן יהיה להגיש ערעור מינהלי לבית משפט לענינים מינהליים.

בין השאר מוצע לקבוע כי אם החלטה הועדה המקומית לדחות את ההשגה וכולי הצדדים למנוני שמאי מכריע, וכי בהעדר הסכמה בין הצדדים על זהותו יכריע בענין יושב ראש ועדת הערר. החלטתו של השמאי המכריע תהיה נתונה לערעור לפני בית משפט לענינים מינהליים.

עוד מוצע לאפשר לוועדה, בדונה בערר, לקבץ חוות דעת של שמאי שימונה על ידה. במקרה כזה יושב ראש הועדה יקבע את שיעור השתתפות העדדים בשכרו ובהוצאותיו של השמאי. מוצע שהחלטתו של ועדת הערר תהיה נתונה לערעור לפני בית משפט לענינים מינהליים.

התיקונים המוצעים בחוק התכנון והבניה מקבילים לתיקונים המוצעים לפרט 10(א) בתוספת הראשונה לחוק (סעיף 714) המוצע, ולפרט 5 לתוספת השנייה לחוק (סעיף 2)5 המוצע. (ראה גם דברי המברר לסעיפים 714 ו-715) האמורים.

זה נוסח הסעיפים בחוק התכנון והבניה שמוצע לבטלם או להחליפם:

"דיון והכרעה בהתנגדות

106.

ד.

(3) מי שהוטלו עליו הוצאות כאמור רשאי לעתור לבית משפט לענינים מינהליים אשר רשאי לאשר את החלטת מוסד התכנון לשנותה או לבטלה.

זה ניכח סעיפים קטנים (א) ו-(ב) עד (ד) של סעיף 55 לפקודת התעבורה שמוצע לבטלם:

"זכות ערעור על החלטה לפי הסעיפים 51-54

55. (א) בעל השיון שהחלט עליו לפי הסעיפים 51-54 רשאי, תוך 10 ימים מיום שהודיעו לו על החלטה, לערער לפני בית המשפט המתוו שבאזור מגוריו הוא יושב ובית המשפט רשאי לאשר את החלטתה לשנותה או לבטלה.

106.

ובי רגשת ערעור לא תעבב את מוצע ההחלטה, אולם אבי לא ניתן פסקדין בערעור תוך 90 יום מיום החלטתה ולא תורה בית המשפט הוראה אחרת. יופסק ביצועה עד שיונתן פסקדין בערעור.

(ג) אין ערעור על צו או על פסקדין של בית משפט מחוזי שניתן לפי סעיף זה.

(ד) שר המשפטים יקבע את סדרי הדיון בערעור על פי סעיף זה.

סעיף 26 מוצע לבטל את ההוראות הספציפיות בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965,

(לתקן - חוק התכנון והבניה), המעגנות את סמכות בית המשפט לענינים מינהליים לדון בעתירות על החלטות לפי החוק האמור, וזאת במטרה להביא לאחידות בשיטת ההסמכות. כמפורט לעיל, ולפיה סמכות בית המשפט לענינים מינהליים לדון בעתירות תעוגן בתוספת הראשונה לחוק בלבד.

כן מוצע למחוק את המועד להגשת ערעור מינהלי שנקבע בסעיף 10(ד) לחוק התכנון והבניה לאור העובדה שבתקנות בתי משפט לענינים מינהליים (סדרי דיון) התשס"א-2000, נקבע מועד אחיד להגשת ערעורים, אשר רק סטייה מנוגה מחויבת קביעת מועד בחוק המסביר.

- (2) בסעיף 158ה, סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים;
- (3) בסעיף 158יב –
- (א) סעיף קטן (ב) – בטל;
- (ב) בסעיף קטן (ד)(3), הסיפה החל במילים "והוא רשאי לעתור" – תימחק;
- (4) בסעיף 198(ח), הסיפה החל במילים "בתוך ארבעים וחמישה ימים" – תימחק;
- (5) בתוספת השלישית, בסעיף 14 –
- (א) כותרת השוליים תהיה "השגה, ערר וערעור, לענין שומה";
- (ב) במקום סעיפים קטנים (א) עד (ג) יבוא:
- "(א) הוצג לוח שומה, כאמור בסעיף 6, או הוכנה שומה עקב מימוש זכויות במקרקעין, רשאי החייב בהיטל להגיש השגה, הן על עצם החיוב והן על שיעורו, בתוך שלושה חודשים מיום הצגת לוח השומה או מיום שהודע לו על השומה, לפי הענין; ואולם אם הגיש החייב השגה על עצם החיוב, לפי הוראות סעיף קטן זה, רשאי הוא להגיש את ההשגה על שיעור החיוב עד תום שלושים ימים מיום שהומצאה לו החלטת הועדה המקומית בהשגה, ואם הוגש ערר על החלטת הועדה כאמור – עד תום שלושים ימים מיום שהומצאה לו החלטת ועדת הערר.
- (ב) בהשגה על שיעור החיוב יצרף החייב, להשגה, שומה אחרת שהכין שמאי מקרקעין מטעמו.
- (ג) הועדה המקומית תרון בהשגה ותחליט בהחלטה מנומקת, בתוך תשעים ימים מיום הגשתה, האם לקבלה או לדחותה, כמלואה או בחלקה:

ד ב ר ו ה ס ב ר

רשאי החייב בהיטל להגיש שומה אחרת שהכין שמאי מקרקעין מטעמו, תוך 30 ימים מיום שהודעה לו השומה.

(ב) הסכימו הועדה המקומית ובעל המקרקעין לשומה, יותאם החיוב בהיטל לשומה שהוסכם עליה; לא הסכימו כאמור – יבחרו הועדה המקומית ובעל המקרקעין שמאי מקרקעין אחר (להלן – שמאי מכריע) ושומתו תהא מכרעת; השמאי המכריע יפסוק גם בדבר השתתפות בהוצאות שומתו.

(ג) על חיוב בהיטל ועל הכרעת שמאי מכריע כאמור בסעיף קטן (ב) ניתן לערער בנקודה משפטית בלבד, או בעילה שלא ניתנה לוועדה המקומית או לבעל המקרקעין או לשמאים מטעמם הזדמנות נאותה לטעון טענותיהם או להביא ראיות בפני השמאי המכריע; הערעור יוגש לבית משפט השלום שבאזור שיפוטו נמצאים המקרקעין, תוך 45 ימים מהיום שבו הודעה ההחלטה שעליה מערערים.

(1) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את סדרי הדין בערעור לפי סעיף זה, לרבות האגרות שישולמו, והוראות בדבר תשלום ההוצאות של בעלי הדין בערעור.

"ביטול רשיון עסק
158ה. ...

(ב) הרואה עצמו נפגע מביטול רשיון כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לעתור לבית משפט לעניינים מינהליים.

(ג) הגשת עתירה לא תפגע בתקפו של הביטול, אך בית המשפט רשאי לתת צו לעכב או להתלות את תקפו.

"רשימת אדריכלים, מהנדסים וטכנאים
158יב. ...

(ב) מהנדס, אדריכל או הנדסאי רשאים לעתור לבית משפט לעניינים מינהליים על אי הכללתם בפנקס.

"תוספת שלישית
(סעיף 196א)

שומה אחרת וערעור

14. (א) הוצג לוח שומה, כאמור בסעיף 6, רשאי כל מי שמקרקעיו כלולים בלוח, להגיש שומה אחרת שהכין שמאי מקרקעין מטעמו תוך שנה מיום הצגת לוח השומה; הוכנה שומה עקב מימוש זכויות במקרקעין,

הצעות חוק – הממשלה 77, י"א בטבת התשס"ד, 5.1.2004

לא נתנה הועדה המקומית החלטה כאמור בתוך 30 ימים יראי ונחתה לענין סעיף קטן (2ג), כאילו החליטה לדחות את ההשגה,

(1ג) (1) החליטה הועדה המקומית לדחות את ההשגה לפני שיעור דחיוב, בין במלואה ובין בחלקה, רשאים היעדה הנימוקית וההיגו בהיטל (בסעיף זה – הצדדים) למנות שמאי מקרקעין אחד לקביעת שיעור ההיטל (בסעיף זה – שמאי מכריע), ושמותו יהא מברעה; הסכימו הצדדים על מינוי שמאי מכריע, אולם לא באן לירי הסכמה לענין זהותו, ימנה יושב ראש ועדת הערר את השמאי המכריע לפי כניית אחד הצדדים ולאחר שנתן לצדדים הזדמנות להשמיע את טענותיהם לענין זה.

(2) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות הוראות לענין סדרו הדיון בפני השמאי המכריע ולענין שכרו.

(2ג) על החלטת הועדה המקומית בהשגה, לפי סעיף זה, ניתן לערר בפני ועדת ערר כאמור בסעיף 12א לחוק, בתוך שלושים ימים מיום שבו הומצאה ההחלטה; ועדת הערר רשאית להאריך את התקופה האמורה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(3ג) ועדת הערר רשאית לקבל את הערר או לדחותו, במוצאו או בחלקו, ורשאית היא לקבל חוות דעת שמאי שימונה על ידיה, ולשלח שנתנה לצדדים הזדמנות לטעון את טענותיהם לענין חוות הדעת האמורה; הצדדים יישאו בהוצאות שכרו והוצאותיו של השמאי שימונה על ידי ועדת הערר, בהתאם לקביעת יושב ראש הועדה.

(4ג) על החלטת ועדת הערר והחלטת שמאי מכריע, לפי סעיפים אלו, ניתן לערער, לבית המשפט לענינים מינהליים.

(ג) בסעיף קטן (ד), בכל מקום, במקום "ערער" יבוא "השגה" ו"אני ערער" במקום "המערער שילם את" יבוא "שולב" ובמקום "הגשת הערעור" יבוא "ההגשה";

(ד) בסעיף קטן (ה), במקום "שבעה שולם היטל" יבוא "שבעה נוסף מימוש זכויות";

(ה) סעיף קטן (ו) – בטל;

(6) בתוספת הרביעית, בסעיף 16, סעיף קטן (ג) – בטל

27. בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969³⁷, בסעיף 32, סעיפים קטנים (ד) ו(ה) – בטלים

הצעת חוק
פיקוח על
בתי ספר

דברי הסבר

סעיף 27 סעיף 32 לחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, נוסף בצו סגירת שנתון על ידי המנהל הכללי של משרד החינוך, בעזרת הקביעות בסעיף, סעיפים קטנים (ד) ו(ה) קובעים מסמכות השיפוט בענינו של צו לפי סעיף 32 נתגזר לבית המשפט המחוזי, חזר נוסחם;

"תוספת רביעית

(סעיף 76א)

ערר

16

1. הוצאה עצמו נפגע מהחלטת ועדת הערר השאר הערעור עליה לפני בית משפט לענינים מינהליים
2. סעיף קטן (ו) נוסף 1989

28. בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, בסעיף 78(א), המילים "הממונה או שופט או" – יימחקו. תיקון פקודת המשטרה
29. בחוק העונשין, התשל"ז-1977, בסעיף 229, סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) – בטלים. תיקון חוק העונשין
30. בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 –
 (1) בסעיף 8(ה), הסיפה החל במילים "על החלטת הרשם" – תימחק;
 (2) בסעיף 10 –
 (א) סעיף קטן (ב) – בטל;
 (ב) בסעיף קטן (ו), במקום הסיפה החל במילים "לפנות לבית המשפט" יבוא "לבטל רישומו של מאגר המידע בפנקס או להתלות את תוקפו של הרישום לתקופה שיקבע, ובלבד שנתן למחזיק ולבעל של מאגר המידע הזדמנות להשמיע את טענותיהם";

ד ב ר י ה ס ב ר

החלטה לפי סעיף 78 לפקודת המשטרה תהיה נתונה לבית משפט לעניינים מינהליים בדרך של עתירה, כמיצע בתיקון לפרט 7 לתוספת הראשונה לחוק, בסעיף 6(4) המוצע. (ראה גם דברי ההסבר לסעיף 6(4) האמור).

סעיף 29 בהתאם למודל ההסמכה שנקט כאמור, ולפיו אין לקבוע הסמכה כפולה, מוצע למחוק את הוראות סעיף 229(ב) ו-(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. הסמכת בית משפט לעניינים מינהליים לדרון בנושא זה תהיה על דרך הכללתו בפרט 7 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, שבו מרוכזים עניני "רישוי עסקים וסדר ציבורי".

זהו נוסח סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לסעיף 229 בחוק העונשין, שמוצע לבטלם:

"סגירת מקומות

... 229. (א) ...

(ב) הרואה עצמו נפגע על ידי צו לפי סעיף קטן (א) רשאי לעתור לביטולו לבית משפט לעניינים מינהליים.

(ג) הגשת בקשה לפי סעיף קטן (ב) לא תעכב את ביצועו של הצו אלא על פי החלטת בית המשפט".

סעיף 30 בפרק ב' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות), העניסק במאגרי מידע, הוקנו לרשם מאגרי מידע סמכויות שונות, הדרך לתקיפת החלטותיו כיום היא על ידי הגשת ערעור לבית משפט מחוזי (סעיפים 8(א) ו-8(ב)) לחוק הגנת הפרטיות. מכיוון שהחלטות הן מינהליות במהותן, מוצע כי סמכות הביקורת על החלטות הרשם לפי חוק הגנת הפרטיות תהיה נתונה לבית משפט לעניינים מינהליים בדרך של עתירה. סמכות זו עוגנה בפרט 24 לתוספת הראשונה לחוק שענינו "מאגרי מידע". בסעיף 11(4) המוצע. (ראה גם דברי הסבר לסעיף 11(4) האמור). בהתאם לכך מוצע למחוק את סעיף 30(ב) לחוק הגנת הפרטיות, שזה נוסחו:

"צו סגירה מאת המנהל הכללי

... 32

(ד) בעל הרשיון או מי שמנהל בית-ספר ללא רשיון רשאי, תוך 30 יום מיום קבלת צו הסגירה כאמור בסעיף קטן (ב), לבקש את ביטול הצו בבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא בית-הספר; הגשת הבקשה לא תעכב את ביצוע הצו אלא אם החליט בית המשפט החלטה אחרת.

(ה) בית המשפט המחוזי רשאי בכל עת לבטל את הצו, לשנותו או לאשרו".

מוצע כי צו כאמור יהיה נתון לביקורת שיפוטית בדרך של עתירה מינהלית. סמכות בית המשפט לדרון בעתירה לפי סעיף 32 כאמור תעוגן בפרט 3 לתוספת הראשונה, וזאת במסגרת הרחבתו של הפרט העוסק בחינוך, כמוצע בסעיף 3(4) להצעת החוק. (ראה גם דברי הסבר לסעיף 3(4) האמור).

סעיף 28 סעיף 78 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, קובע בסעיף קטן (א)

לאמור:

"(א) היה נראה שיש התקהלות בלתי חוקית, התפרעות או הפרעת השלום, או שיש יסוד סביר לחשוד לה, רשאי הממונה או שופט או קצין משטרה בכיר להורות לבעל בית-קפה או מקום אחר שיש לציבור גישה אליו ואיננו מקום שניתן עליו רשיון למכירת משקאות משכרים, או לבעל-מועדון, או לבעל-רשיון לפתיחתם או לניהולם של אלה – שישגור את החצרים לזמן שנותן הצו יראה לנכון".

בפועל, ומטבע הדברים, סמכות זו אינה מופעלת על ידי ממונים על המחוז או על ידי בתי המשפט, אלא על ידי המשטרה בלבד.

מוצע אפוא, למחוק את המילים "הממונה על המחוז או שופט", ולקבוע כי הביקורת השיפוטית על

31.	בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001, סעיף 16 – בטל.	תיקון חוק חתימה אלקטרונית
32.	בחוק הרשויות המקומיות (ביוזב), התשכ"ב-1962, ³⁸ בסעיף 31, סעיף קטן (ב) – בטל.	תיקון חוק הרשויות המקומיות (ביוזב)
33.	בחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשכ"א-1961 ³⁹ בסעיף 6(ב), הסיפה החל במילים "הערעור יוגש" – חימחק.	תיקון חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית)
34.	בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998, ⁴⁰ בסעיף 11 – (1) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "בתוך שלושים ימים" – חימחק; (2) סעיף קטן (ב) – בטל.	תיקון חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים

ד ב ר ו ה ס ב ר

סעיפים 33, 32 ו-34 סעיף 33(ב) לחוק הרשויות המקומיות (ביוזב), התשכ"ב-1962, קובע הוראות לענין המועד להגשת ערעור לבית המשפט לענינים מינהליים על החלטת ועדת הערר לפי החוק האמור, וזו לשונה:

"(ב) הערעור יוגש לא יאוחר מתום השלושים לאחר היום שבו נמסרה למעיד הערעור החלטת ועדת הערר; בית משפט לענינים מינהליים רשאי להאריך את המועד להגשת הערעור עד ליום הששים מיום שנמסרה ההודעה הנדונה, אם ראה טעמים סבירים לכך."

מוצע לבטל את הסעיף ואת בהתאם למגמה להביא לאחידה במועדי הערעורים כך שלגבי כל הערעורים המינהליים יחול המועד הכללי שנקבע בתקנות בתי משפט לענינים מינהליים (סדרו דין), התשס"א-2001. הוא הדין לענין ההוראות בדבר סמכות הארכת המועד. הקבוע ביום גם הוא בסעיף קטן זה.

מאותם טעמים, מוצע לסחוק מהוראת סעיף 31(ב) לחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשכ"א-1961, הקובע זכות ערעור מינהלי על החלטת ועדת ערר, את הסיפה הקובעת את מועד הגשת הערעור.

בסעיף 11 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998, נקבע כי על החלטת ועדת ערר לפי החוק האמור ועל החלטה שניתנה בבקשה לעיון חוזר לפי סעיף 10 ניתן לערער לפני בית המשפט לענינים מינהליים בתוך שלושים ימים מיום קבלת ההודעה על החלטה. מוצע למחוק את המועד שנקבע כאן מהטעם שצוין לעיל. עור מוצע למחוק את הוראות סעיף קטן (ב) לסעיף האמור הקובע לאמור: "אין בהגשת ערעור על פי סעיף זה כדי לגרוע מהחובר למלא את החלטתה שעליה הוגש ערעור, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת", וזאת מכיוון שאינו מוסיף דבר על הדין הכללי הקבוע בתקנות בתי משפט מינהליים (סדרו דין), התשס"א-2001

"(ב) על החלטת הרשם לפי סעיף קטן (א) רשאי בעל המאגר לערער לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על החלטה."

בסעיף 31(ג) לחוק נקבע כי מקום שבו "הערר מחויק או בעל של מאגר מידע הוראות של חוק זה או התקנות לפיו, או לא מלא אחר דרישה שהפנה אליו הרשם, רשאי הרשם לפנות לבית המשפט המחוזי בבקשה למתן צו לביטול רישומו של מאגר המידע בפנקס או להתליות תוקפו של הרישום לתקופה שיקבע בית המשפט". מוצע לשנות סדרו זה באופן שהחלטה בדבר ביטול רישום או התליות הניתן על ידי הרשם, והביקורת עליה תיעשה בדין בית משפט לענינים מינהליים.

סעיף 31 חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001, עוסק בתקופה של חתימה אלקטרונית וברישום גזמים הרשאים להנפיק תעודות אלקטרוניות. מוצע לקבוע כי הסמכויות המינהליות לפי חוק זה יבוקרו על ידי בית משפט לענינים מינהליים בדרך של עתירה.

לפיכך מוצע למחוק את סעיף 16 לחוק האמור הקובע לאמור:

"ערעור על החלטת הרשם"

16. על החלטת הרשם לפי חוק זה רשאי מי שניתנה לגביו החלטה, לערער לבית משפט מחוזי בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לו החלטת הרשם."

זכות העתירה תחול על כל החלטה של רשות לפי חוק זה, ומוצע בסעיף 11(1), לעגנה בפרט 23 לתיספת הראשונה לחוק בתי משפט לענינים מינהליים. (ראה דברי הסבר גם לסעיף 11(4) האמור).

³⁸ ס"ח התשכ"ב עמ' 96.
³⁹ ס"ח 322, עמ' 252.
⁴⁰ ס"ח התשנ"ח עמ' 348.

35. בחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 -

תיקון חוק
משק הגז הטבעי

- (1) בסעיף 28(ב), בפסקה (7), הסיפה החל במילים "בתוך ארבעים וחמישה ימים" - תימחק;
- (2) בסעיף 30(ג), הסיפה החל במילים "על קביעת" - תימחק;
- (3) סעיף 75 - בטל.

36. בחוק העמותות, התש"ם-1980 -

תיקון חוק
העמותות

- (1) סעיף 6 - בטל;
- (2) בסעיף 40, סעיף קטן (ד) - בטל;
- (3) בסעיף 41, סעיף קטן (ב) - בטל;
- (4) בסעיף 61, במקום "4(ג), 6 ו-7" יבוא "4(ג) ו-7".

37. בפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין), 1938⁴¹, סעיף 15 - בטל.

תיקון פקודת מסי
העירייה ומסי
הממשלה (פטורין)

ד ב ר ו ה ס ב ר

זה נוסח הסעיפים שמוצע לבטלם:

יעתירה

6. סירב הרשם לרשום עמותה, רשאים המייסדים לעתור לבית משפט לעניינים מינהליים תוך שלושים ימים לאחר שנמסרה להם הודעה על הסירוב; על דרישת הרשם לפי סעיף 4(ג) רשאית העמותה לעתור כאמור תוך שלושים ימים לאחר שנמסרה לה הודעה על הדרישה.

"מינוי חוקר וסמכויותיו

40. ...

(ד) על החלטת הרשם למנות או לא למנות חוקר לפי סעיף זה, רשאים העמותה או מבקשי ההקירה לערור לשר הפנים תוך 14 ימים מיום שניתנה להם הודעה על החלטה.

הוצאות החקירה

41. ...

(ב) על החלטתו של הרשם לפי סעיף קטן (א) רשאי מי שהוטלו עליו הוצאות לערור לשר הפנים תוך 14 ימים מיום שניתנה לו הודעה על ההחלטה.

סעיף 37 פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פטורין), 1938, מסדירה את נושא הפטורים מארנונה. נושא הארנונה נמנה בפרט 1 לתוספת הראשונה לחוק, ולפיו "עניני ארנונה לפי כל דין, למעט החלטות שר הפנים, שר האוצר או שניהם יחד" וידונו לפני בית המשפט לעניינים מינהליים. מאחר שהחלטת כאמור שלא לנקוט עוד בדרך של הסמכה כפולה, מיצע לבטל את הוראת סעיף 15, כאשר הזכות לעתור נגד החלטות בענין זה תהיה מעתה מכוח הוראתיו של פרט 1 לתוספת הראשונה לחוק.

סעיף 35 בחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 (להלן - חוק משק הגז הטבעי), הוסמך בית משפט לעניינים מינהליים לבקר החלטות שונות לפי החוק האמור, בלא שהוסף פרט מתאים לתוספת הראשונה לחוק. בהתאם למדיניות ולפיה לא תיעשה הסמכה כפולה, מוצע למחוק את סעיפי ההסמכה הספציפיים בחוק משק הגז הטבעי, ולקבוע בפרט 25 לתוספת הראשונה את סוגי ההחלטות לפי חוק משק הגז הטבעי שאותן ניתן לתקוף בדרך של עתירה מינהלית. (ראה גם דברי הסבר לסעיף 11(4) המוצע).

וזה נוסח סעיף 75 שמוצע לבטלו בסעיף זה:

יעתירה

75. על החלטה בהשגה לפי סימן זה רשאי בעל הרישיון לעתור לבית המשפט לעניינים מינהליים; ואולם אין בהגשת העתירה כדי לעכב את כניסתו לתוקף של ההחלטה, אלא אם כן החליט על כך בית המשפט.

סעיף 36 התיקונים המוצעים לחוק העמותות התש"ם-1980 (להלן - חוק העמותות), מקבילים לתיקון המוצע לפרט 6 לתוספת הראשונה לחוק בסעיף 5(4) להצעת החוק. (ראה גם דברי הסבר לסעיף האמור). מוצע להרחיב את סמכות הביקורת השיפוטית של בית משפט לעניינים מינהליים באופן שתחול על כל החלטה של רשם העמותות לפי חוק העמותות, למעט החלטות של הרשם לפי פרק ז' העוסק בפירוק עמותה. פירוק עמותה נידון כיום בבית המשפט המחוזי על פי הוראת סעיף 49 לחוק העמותות, ומכיוון שנושא פירוק עמותה הוא אזרחי במהותו מוצע כי ייוותר בבית המשפט האזרחי הדין בו היום, ובמסגרת זו ייבחנו גם החלטות הרשם לענין זה.

⁴¹ ע"ר 792, 1938, תס"ו, עמ' (ע) 27, (א) 31.

38. בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, סעיפים 7ד ו-7ה – בטלים. תיקון חוק רישוי עסקים
39. בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 – תיקון חוק חופש המידע
- (1) בסעיף 7(ג), במקום "לפי הוראות סעיף 17 יבוא" "לפי הוראות חוק בוני משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000";
- (2) בסעיף 17 –
- (א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) עתירה על החלטת רשות ציבורית לפי חוק זה תידון בבית משפט לענינים מינהליים, אלא אם כן הוצאה לגבי המידע נושא העתירה ונעדרת חיסיון לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], והשל"א-1998 הוצאה ונעדרת חיסיון כאמור, תידון העתירה לפני בית המשפט העליון."
- (ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "בדונו בעתירה" יבוא "לפי חוק זה"
40. בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002⁴², בסעיף 16 – תיקון חוק להסדרת הפיקוח על הכלבים
- (1) בכותרת השיליים, המילה "ועתירה" – תימחק;
- (2) סעיף קטן (ב) – בטל.

דבריו הסבר

- (ד) הגשת עתירה לפי סעיף זה לא תפגע בתוקפם של החלטה או תנאי, אך בית המשפט ידון בעתירה רשאי לתת צו המעבב או המחלה את התוקפם
- עחירה בענין הודעה על מקצוע היתר זמני זה, בעל היתר זמני הרואה את עצמו נפגע מקבלת הודעה לפי סעיף 7(ג) ורשאי לעתור לבית משפט לענינים מינהליים (בסעיף זה – בית דמשפט), בתוך 60 ימים מיום קבלת ההודעה ואלוה הנשען על סעיף זה לא תפגע בפקיעת היתרו."
- סמכות בית המשפט לדון בעתירות בענינים אלה מעוגנת בהוראות פרט 7 לתוספת הראשונה לחוק
- סעיף 39 מוצע לתקן את סעיף 7ד לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, באופן שיבדיל בין כל החלטה לפי חוק זה נתונה לביקורת סופית של עתירה לבית משפט לענינים מינהליים.
- סעיף 40 בהתאם למודל ההסמכה שקבע מוצע לבטל את הוראות סעיף 40(ב) בחוק להסדרת הפיקוח על הכלבים, דתשס"ג-2002, הקובע לאמור: "(ב) הרואה עצמו נפגע מהחלטה ישנהל לפי סעיף קטן (א) רשאי לעתור לבית משפט לענינים מינהליים. בתוך המועד שקבע השר."
- סמכות בית משפט לענינים מינהליים לדון בעתירות על החלטות לפי החוק האמור מעוגנת בפרט 19 בתוספת הראשונה לחוק.
- חוק נוסח של סעיף 15 שמוצע לבטל: "ערעורים"
15. יאוי כל ערה או מוסד או אגודה המוצאים עצמם מקופותיהם נוטל החלטת דמוניה על המחוז שניתנה עפ"י סעיף 15 מתקדחה, רשאים לעתור לבית משפט לענינים מינהליים
- יבוי כל מרונה טיהה דהית או מוסד דתי, ערעור ערעור או מוסד חינוך שחלה עליהם פקודה זו, יום ומבטלים בתוקף אמנה או פירמן או בתוקף כל נימוק אגוד כל ערעורים מוסד חוץ מן הפיטורים הקבועים בפסוקיהם רשאים לעתור לבית משפט לענינים מינהליים.
- לסעיף 39 מוצע לעבד על אי נקיטת הסמכה כפולה, מוצע לבטל את הוראות סעיפים 7ד ו-7ה לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968, הקובעים לאמור: "עתירה בענין החלטה או קביעת תנאי דתי, הרלוטה רשות רישוי לרדות בקשה לרשיון או לשינוי זמני או לבטל רשיון או היתר זמני שניתנו ובסיסיהם החלטתה, רשאי הרואה עצמו נפגע לעתור לבית משפט לענינים מינהליים (בסעיף זה – בית המשפט)
- יבוי הרואה עצמו נפגע מקביעת תנאי לפי סעיף 7, רשאי לעתור לבית המשפט.
- יבוי עתירה לפי סעיף זה תוגש בתוך 60 ימים ממועד שנקבעה החלטה על החלטה או על קביעת תנאי."

⁴² סעיף 16(ב) נוסח עפ"י 610.

41. הוראות חוק זה יחולו על עתירה נגד החלטה של רשות בענין המנוי בתוספת תחילה הראשונה לחוק העיקרי כנוסחה בחוק זה וערעור המנוי בתוספת השניה לחוק האמור כנוסחה בחוק זה, שהוגשו אחרי תחילתו.

דברי הסבר

סעיף 41 מוצע לקבוע הוראת מעבר לפיה התיקונים המוצעים בהצעת חוק זו יחולו על עתירה או ערעור מינהליים שהוגשו לאחר תחילתו, וזאת בדומה לקוראה שנקבעה בסעיף 31 לחוק בעת חקיקתו. לפיכך הליכים שהוחל בהם טרם כניסתו של חוק זה לתוקף ימשיכו להיות נדונים בבית המשפט שאליו הוגשו.